

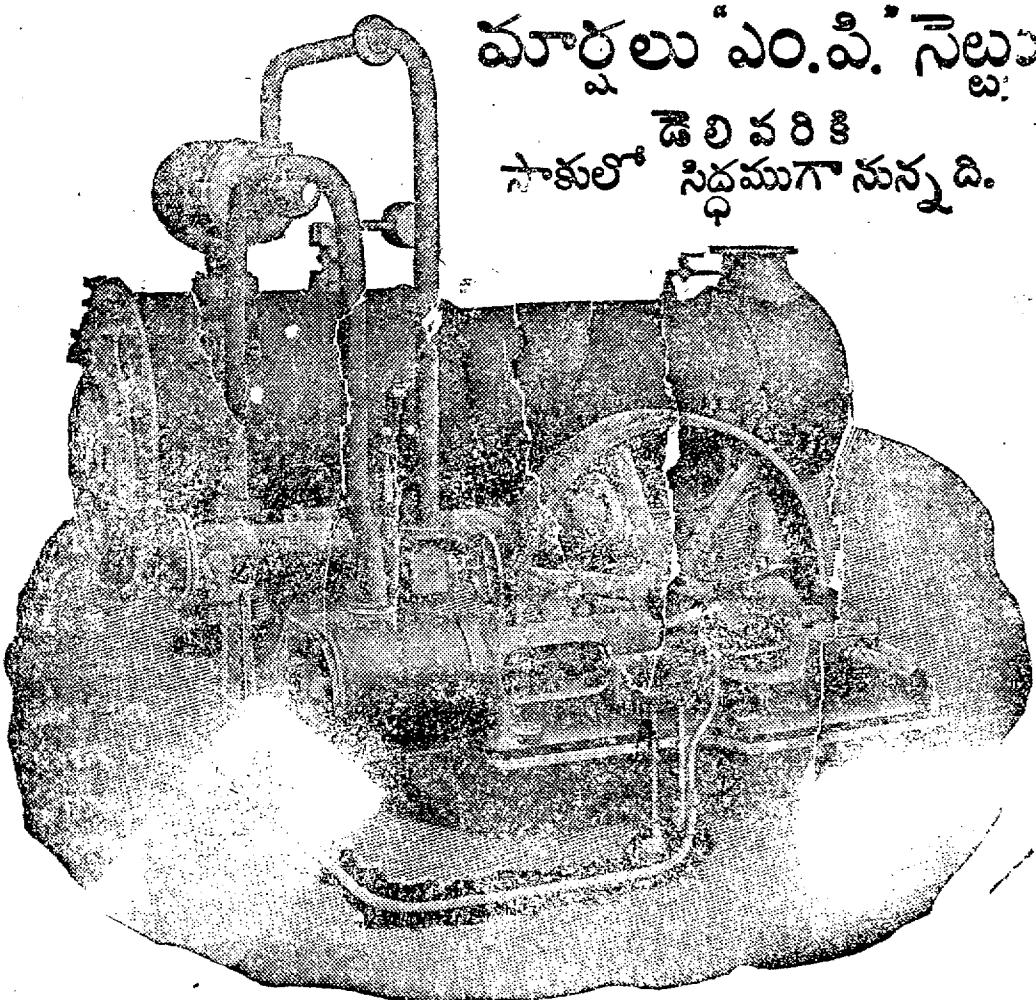
310044 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. }
సంపుటము. ౮

చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ జూలై నెల 29 తేది శుక్రవారము
దుర్భతినామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ నవమి.

No. 100.

సంచిక. ౧౦౦

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు
డేలివరికి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైవింగు
మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్టి నెట్టు
యొక్క నివరణము ధరలకు ఇతర నివరణములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1806

మార్వలు సను ఓకో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్టాక్ట్: లెజువానా, తంజావూరు.

నెం. 9 నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర వీధిదీక్షన నొప్పులను కూడా
ఈ అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున కలుదును.
మొదల ౫౦ 0-10-0 అరాయి.

మోహనీలైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామరలైలము

శబ్ద 1-8 0-6-0

పండ్ల పొడి

శబ్ద 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం విజ్ఞా,

బాంకాయ - మదరాసు

ఆతంకనిగమా మార్వలు

ఇది లోక ప్రసిద్ధముగా నున్నది ఏ నిధిమైన బాధ్యము
కూడా అట్లాగే మిగిల్చుచు ఆలోగ్య నివారణము
గలదిగా మోతమునందుకు ముందుగా నుండి ప్ర
ఖ్యాతి లేక కష్టించుట అవశ్యము లేదు. గాన తెలిపినద
యేమి.

తక్షణము

ఈ యొక్క ముందు బాధితాంక బాగిన కంపెనీ.

వైద్యకాశ్రమ మణికోట గోవిందచే,

ఆతంకనిగమా మార్వలు, 26, క్రాడ్య, మదరాసు.

బోనుగా రీయనెట్టి వర్తకులకు, ముఖాగాదారులకు ఇది మంచిసమయము!

జిన్ను!

జిన్ను!!

జిన్ను!!!

ఇప్పుడే వచ్చినది.

మేలైన రకము నాను ఒకటి రూ 110. చిల్లరగా రీసిన తులము ఒకటి రూ 3.

ప్యాకింగు, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

కడుగు కరఖాతులకు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసెదరు.

Manager, William & Co., 109 Fore Road, BOMBAY.

ఈ ప్రాస్పెక్టును మద్రాసు జాయింటు స్టాక్ కంపెనీల అసిస్టాంటు రిజిస్ట్రారుగారియొద్ద
దాఖలు చేయబడియున్నది.

శ్రీ మీ నా క్షి మి ల్కు లి మి తె డ్.

[1918 సంవత్సరము ఇండియా కంపెనీల ఆక్ట్ ననుసరించి ఇంకాన్సా చేయబడినది]

మూలధనము రూ. 50,00,000.

వాటా 1-కి రూ 20 లు చొప్పున 2,50,000 వాటాలుగా విభజింపబడియున్నవి.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లింపవలెను:—

దరఖాస్తుతో రూ 5 లును, మంజూరైనప్పుడు రూ 5 లును, మిగిలినపైకమును తడవ 1-కి రూ 5 లకు ఎక్కువ కాకుండా దాఖలు
వారిగా చెల్లించవలెను. ప్రతిరెండు దఫాలకు మధ్య మూడుమాసములకంటె తక్కువకాని వ్యవధి యుండును.

డైరెక్టరులు

- 1 టి. ప్రకాశం ఎస్కైరు, బాల్-అట్-లా, మైలాపురము, మద్రాసు
- 2 అబ్దుల్ హుస్సేన్ ఖలీల్ ఎస్కైరు, వర్తకులు, మద్రాసు
(మెస్సర్స్ మహమ్మదు ఖలీల్ అండు సన్స్)
- 3 గోకుల్ దాసు గోపర్థన్ దాసు ఎస్కైరు, వర్తకులు, మద్రాసు
(మెస్సర్స్ మురళీదాసు రామ్ దాసు అండు సో)
- 4 వి. బాలస్వామినాయుడు ఎస్కైరు, బాంకరు, భూస్వామి, మధుర
- 5 ఏ. రామస్వామిపిళ్లై ఎస్కైరు, వర్తకులు, భూస్వామి, మధుర
- 6 కె. త్యాగరాజశెట్టి ఎస్కైరు, బాంకరు, మధుర
- 7 రాంజీ కళ్యాణ్ జీ ఎస్కైరు, వర్తకులు, మద్రాసు
(మెస్సర్స్ కళ్యాణ్ జీ అండు సన్స్)

బాంకరులు

- ది ఇంపీరియల్ బాంకు ఆఫ్ ఇండియా, మద్రాసు
ది ఇండియన్ బాంకు, లిమిటెడ్, మద్రాసు, మధుర
అడిటర్లు
ఎమ్. కె. డన్ డీకర్ ఎస్కైరు, బి. ఏ. ఎఫ్. ఎస్. ఏ. ఏ.,
(లండన్); ఎఫ్. ఎమ్. యూ. 1/32 ఆర్సీనియన్ వీధి, మద్రాసు
సాలిసిటర్లు
మెస్సర్స్ గ్రాన్ట్ అండు గ్రేట్ రెస్కె, మద్రాసు
మేనేజింగు ఏజెంట్లు
మెస్సర్స్ కళ్యాణ్ జీ అండు సన్స్, 420, టంకళాలవీధి, మద్రాసు
రిజిస్టరు ఆఫీసు
420, టంకళాలవీధి, నాపుకారుపేట, మద్రాసు

ప్రాస్పెక్టు.

(1) ఈ కంపెనీ సంఘమువారి మెమోరాండములో దెల్పినట్లు మధురయందు
వదుటపడునట్లు చేయుటకును ఒక మంచియంత్రకాలను ఏర్పాటుచేయు నుద్దేశముతో
స్థాపింపబడినది. రంగులు చేయుటకుగూడ కావలసిన యంత్రములు రప్పింపబడును.
చుట్టుప్రక్కల ప్రత్తిపండు జిల్లాలలో మంచి ప్రత్తిని తయారుచేయుటకు కావలసిన
జిన్నింగు అండు చెన్నింగు ఫ్యాక్టరీలు స్థాపింపబడును.

(2) వదుటపట్టియు చేయుటట్టియు యంత్రాలయమువల్ల దక్షిణ యిండియా
దేశమందు అధికమగు లాభము గలుగు నని చేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. మగ్గముమీద
చేయుచున్న కే కావలసినంత నూలు, ఇప్పుడందు యంత్రాలయములు సరఫరా చేయు
టలేదు. ఉత్తరహిందూస్థానమునుండి చాలానూలు రప్పింపబడుచున్నది.

(3) దక్షిణదేశమందు ప్రత్తిపండు స్థలములలో మధురజిల్లా ఉత్కృష్టమై
నది. మంచి ప్రత్తి కార్మికవనతి చక్కగనున్నది. వైపునదిని రంగుచేయుటకు మిక్కిలి
అనుకూలముగా నుండును.

ఈ యంత్రాలయమునందు చేయబడునట్లు రైలు వనతియుండుటచే ఆరుట్టు
ప్రక్కల ప్రాంతముల జిల్లాలలో అతి శ్రీఘ్రకాలములోనే అమ్ముడుపోగలదు

(4) 5 లక్షలు విలువగల వాటాలు అమ్మబడగానే డైరెక్టరులు వాటాలను
మంజూరుచేయుటకు ప్రారంభింతురు.

(5) కంపెనీనిబంధనల ననుసరించి 250 వాటాలను పుచ్చుకొనినవారే కంపెనీ
డైరెక్టరుగా నుండుట కర్తవ్యము.

(6) డైరెక్టరులకు ఈక్రింద తెలుపబడిన అర్హతలు నుండవలెననియు, ఇంత
మొత్తము ప్రతిఫలము యివ్వబడు ననియు ఈ దిగువ నిబంధనలలో నిర్ణయింపబడినది.

(106 నిబంధన) ఈ కంపెనీ డైరెక్టరులు రూ 5000 లు విలువ గల
250 వాటాలకు తక్కువకాకుండా పుచ్చుకొనవలెను. ఈనిబంధన డిబెంచరు డైరెక్టరుల
పట్ల అనువర్తింపదు ఈ అర్హత లేకుండా వాటాదారులు డైరెక్టరులుగా అట్టచేయ
వచ్చునగాని నియమింపబడిన ఒక మాసములోగా 250 వాటాలు కొనవలసియుండును.
అట్లుచేయనియెడల నిబంధనలను అనుసరించి అన్ని వాటాలు కొన్నట్లుగా పరిగణించి
అవిధముగానే మంజూరు చేయబడును.

(107 వ నిబంధన) ప్రతిసభకును హాజరు డైరెక్టరులకు రూ 50 లకు అధికము
కాని మొత్తమును ఇచ్చుటకు డైరెక్టరులు నిర్ణయించెదరు. వాటా సర్టిఫికెట్లు డిబెంచ

రు మున్నగు ఇతరవాటియందు చేత్రాలు చేయుటకు పోషింపబడిన డైరెక్టరులకు
అధికముగా కొంతద్రవ్యము ఇయ్యబడును. ఇదిగాక జనరల్ మీటింగునందు మంజూ
రైనవిధమున డైరెక్టరులకు మరికొంతద్రవ్యము ఇయ్యబడును. ఇట్టి మొత్తములు
తమలో తాము నిర్ణయించుకొనువిధమున డైరెక్టరులు పంచుకొనెదరు. సం॥ రములో
గా వార భాగములను నిర్ణయించుకొననియెడల ఆ మొత్తములను డైరెక్టరులు అందరు
సమముగా పంచుకొనెదరు.

(108 నిబంధన) మద్రాసునందు నివసించని డైరెక్టరులకు మీటింగుకు హాజరు
టకు న్యాయమైన ప్రయాణపు ఖర్చులను డైరెక్టరు నిర్ణయించెదరు. ఈ ఖర్చులతో
బోర్డు మీటింగుకు వచ్చినందుకు రూ 50 లు కూడ సొంతగబడును. ప్రత్యేకసంఘ
ములయందు పనిచేయుటకు నియమింపబడిన డైరెక్టరులకు ఈనిబంధనల ననుసరించి
కొంతద్రవ్యమును డైరెక్టరులు మంజూరి చేయుచుండురు.

కళ్యాణ్ జీ అండుసన్స్ కంపెనీవారికిని ఈకంపెనీవారికిని ఈక్రింది ఖరారు
నామా జారీ అయినది. కళ్యాణ్ జీ అండు సన్స్ కంపెనీపనులు నిర్వహించుచున్న
రాంజీ కళ్యాణ్ జీగారును, వారి వెనుకవచ్చు హక్కుదారులును ఈ కంపెనీ రిజిస్టరు
అయిన తేదీమొదలు 31 సం॥ రములవరకు ఈకంపెనీకి మానేజింగు ఏజెంట్లుగా పని
చేయుదురు. వారికి ఎప్పుడట్లుండుట నిష్ఠము లేకపోయినను రాజీనామా నియ్య
వచ్చును. కంపెనీ నికరలాభముమీద నూటికి రూ 10 లు చొప్పున కమిషనును,
నెల 1 కి రూ 1000 లు అలవెన్యూక్రిందను వారికి ఇయ్యబడును.

ఈ కంపెనీకి మానేజింగు డైరెక్టరులుగా నుండుటచే, అయితే ఏసంవత్సరము
నందైనను పంచవలసిన డివిడెండ్లు చెల్లించబడిన మూలధనములో నూటికి 10 వ వంతు
కన్న తక్కువయైనచో వీరికి అలవెన్యూక్రింద మే యియ్యబడును గాని కమిషను ఇయ్య
బడదు.

(10) ఈవై ఖరారునామా ప్రకారము కల్లియన్ జీ అండు సన్స్ వారికి ఇచ్చు
జీతము వివరములై ఆకంపెనీ అధికారియు ఈకంపెనీ డైరెక్టరులలో నొకరగు రాంజీ
కళ్యాణ్ జీగారు మిక్కిలి శ్రద్ధవహింతురు.

(11) ఈ కంపెనీవారు చెల్లించవలసిన ప్రారంభఖర్చులు రూ 15,000 లని
అంచనా వేయబడినది.

(12) కంపెనీయొక్క నిబంధనలు ప్రాస్పెక్టులో నొకభాగముగా చేర్చ
బడినది.

(13) వాటాలు మంజూరుచేయబడిన 12 నెలలకు పిమ్మట వాటా సర్టిఫికెట్లు
తయారు చేయబడి యియ్యబడును. అంతకుముందు ఇచ్చుటకు సాధ్యపడదు

(1.) మంజుల చేయబడిన దీపాజ్ఞు సంపూర్ణముగా తిరిగి వాపను చేయబడును. దరఖాస్తుచేసిన దానికంటెను తక్కువవాటాలు మంజూరుచేయబడిన మిగిలిన మొత్తము మంజూరైన పిమ్మట కొరతవలన మొత్తముండ చెల్లుకొట్టుకోబడును. ఇకముందు నిర్ణయింపబడిన సమయమునందు చెల్లింపవలసిన మొత్తమును చెల్లించనివో, ముందు చెల్లించిన మొత్తమునుకూడ వాపను చేయబడదు. వాటాలు రద్దుచేయబడును.

(15) ప్రాప్తమైన, వయస్యపూర్వము ఈ క్రిందిస్థలములందు దొరకును.

(1) కల్లియన్ అండు సన్న చద్రాను, మధుర.

(2) ఇంపీరియల్ బాంకు ఆఫ్ ఇండియా, మద్రాసు.

(3) ఇండియన్ బాంకు, లిమిటెడ్, మద్రాసు, మధుర.

(16) బోస థెడ మోకర్లకు దరఖాస్తులైన నూటికి రూ 2 లకు అధికము గాకుండా కమీషను యియ్యబడును.

మద్రాసు, 11-7-21.

టి. ప్రకాశం.

అబ్దుల్ హుస్సేను ఖలీలీ

గోకుల్ దాసు గోవర్ధనదాసు

వి. బాలస్వామినాయుడు

వి. రామస్వామిపిల్లై

కె. త్యాగరాజశెట్టి

రామ్బే కళ్యాణ్ జీ.

వాటాలకు నమూనాపాఠము

శ్రీ మినాక్షీమిల్కు లిమిటెడ్ డైరక్టరులుగారికి,

40, టంక కాలనీ, మద్రాసు.

మహాశయులారా,

మెస్సర్స్ కళ్యాణ్ అండుసన్న, మద్రాసు.

ఇంపీరియల్ బాంకు ఆఫ్ ఇండియా.

ఇండియన్ బాంకు లిమిటెడ్, మద్రాసు, మధుర.

వైకంపెయొక్క మూలధనమునకు గాను ప్రకటించినవాటాలలో

నేను-మేము.....వాటాలను పుచ్చుకొనినగారి వాటా 1 కి రూ 5 లు

చొప్పున.....దీపాజ్ఞుక్రింద చెల్లించినాను-ము. నేను-మేము

కోరినన్ని వాటాలనుగాని, బానికంటె తక్కువైనవిగాని ఎన్నివాటా

లు నా-మా కొనుగడకో అన్నిటిని పుచ్చుకొనుటకు నేను-మేము

సమ్మతించుచున్నాను-ము. మంజూరైనప్పుడు వాటా 1 కి రూ 5 లు

చొప్పునను, తమకు రావలసిన మిగిలిన రూ 10 లు కోరినప్పుడు

చెల్లింపుటకు సిద్ధులగుచున్నాను-ము. మీ మెమోరాండమునందును

కంపెనీయొక్క నిబంధనలందును ప్రకటించిన ప్రకారము తమరు ఇచ్చి

నన్ని వాటాలకు నా-మాచేరు రిజిస్టరు చేసికొనటకు ఇందుమాలక

ముగ తమకు వాళ్ళు గలగ జేయవలెను.

సంతకము.....

మేరు ప్రాత్రిక.....

పృథ్వి.....

లరునామా.....

తేది.....

నమూనా దీపాజ్ఞు చెల్లించినందుకు రశీదు

శ్రీ మినాక్షీమిల్కు, లిమిటెడ్

స్థలము.....

తేది.....

సం.....

ఈ.....1921 సం॥రం.....తేదిన వైకంపెయొక్క రూ

20 ల వాటాలకుగాను దీపాజ్ఞుగా పంపిన.....రూపాయలు.....

నుండి ముట్టినది.

రూ.....

వైకము పుచ్చుకొనినవారి సంతకము

(ఈరశీదు నిచ్చి మున్ముందు వాటాల సర్టిఫికేటును పుచ్చుకొనుటకు దీనిని భద్రముగా యుంచవలెను.)

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతధర్మగు

రోకామయవార

తస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగుణకార్యుగు దివ్యవర్ణము శరీరకటి లేదని ధారాళముగా చెప్పవచ్చును పీల్చి ఆక్షేపకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు గావున అప్పుడు పుట్టిన కీడువు మొదలకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంజేహముచేక సేవించవచ్చును. ఈ మాత్రలు 3 నుండి 5 క రిట్ తాంబూలములో గాని లేక వట్టి నోటి లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన ఎడల మందము ఆశ్లేష్మము మలబద్ధము చలి జ్వరము జ్వరము మలేరియాజ్వరము కీడిము నాలేము, దగ్గు, పడికేము నరుముల నొప్పి బల

హీనత ఇంపు ఎంకా పేగు కలరా మున్నగు ఇంకా ఆశేక వ్యాధులను దగ్గరకు రానియ్యదు. జబ్బులగిన వేళ ఉపయోగించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేచోట కూర్చుండ వలసిన గురుస్తాలు వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు ఘోషాస్త్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను సేవించి గుణమును పొగడుచున్నారు. 250 మాత్రలు గల సీసా 1-కి వెల రూ 0.4-0 ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్తేజీ 0.4-0 ఒకేసారి 12 సీసాలను తెప్పించిన పోస్తేజీతో రూ 1-8-0 13 సీసాలు " " 2-8-0 25 సీసాలు " " 5-8-0

అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతాధామవైద్యశాల

(201-594)

మైసూరు.

కంటి చికిత్స - పండిట్ మైసూరు.

మద్రాసు అండు సదరక మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

ఇంక్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.

నోటీసు

సెంట్రలు ప్రేషనునొద్ద

స్లాటు ఫారం టిక్కెట్లు

సెంట్రలు ప్రేషను నొద్ద బండ్లువచ్చి నిలుచు స్లాటు ఫారమునందు దిన సమర్థము బహు అధికముగా నుండుటచే ప్రయాణికులకును, నాణిని కలిసికొనుటకై ప్రేషనువద్దకు వెళ్లునట్టి వారిన్నీ హుతులకును మిక్కిలి అసౌఖ్యముగా నున్నది. మతియు ప్రేషను ఉద్యోగస్థులు తమవనిని నిర్వహించుటకు మిక్కిలి అభ్యంతరముగా నున్నది.

2. ప్రస్తుతము స్లాటు ఫారము టిక్కెట్లను (టిక్కెట్టు 1-కి రూ 0.2-0 ధర చొప్పున) కొనిన నాణుమాత్రమే (లేక బండిలో ప్రయాణ మొనర్చుటకు టిక్కెట్లను కొన్నవారు) బండ్లు బయలుదేరునట్టి స్లాటు ఫారముమీదికి పోవుచున్నారు. ఎక్కువజనసమృద్ధము లేకుండుటకును అసౌఖ్యము కలుగకుండుటకును ఈ వద్దతియే 1921 సం॥రం ఆగష్టు నెల మొదటి తేదీనుండి బండ్లువచ్చి నిలుచునట్టి స్లాటు ఫారమునకును ప్రయోగించబడును.

3. బండ్లు, మోటారుబండ్లు స్లాటు ఫారము నకు ఎదురుగనున్న రస్తామీదికి ఉదితముగా వదలబడును. అట్టి ప్రతిబంధితోను ఇకవురు ఉదితముగా పోవచ్చును. ఇద్దరికంటెను అధికముగా పోవు మునుష్యులు స్లాటు ఫారము టిక్కెట్లను ఊసికొని పోవలెను.

నంజనేలలు యేలంనోటీసు

మదరాసు హైకోర్టు

C. S. No 63 of 1918

వైవ్యాజ్యమున హైకోర్టువారివల్ల చేయబడిన ఉత్తరపుమేరకు వైవ్యాజ్యములో రిసీవరుగా వర్చుచుబడిన ఈక్రింద చేవ్రాలు చేసియుండు వారివల్ల, అంబత్తూరు ఆపడిరైలు ప్రేషనులకు సమీపమున నుండు చెంగల్పుట్టుజిల్లా నైదాపేటతాలూకా కోలడిగ్రామములో 71 యెకరములు నంజనేలలును లాటు 1-కి సుమారు 1 యేకరు వంతున 1921 సం॥ జూలై నెల 30, 31 తేదీలలో తెల్లవారి 8 1/2 గంట మొదలు బహిరంగమైన యేలమున విక్రయించబడును. నేలల వల్లెరా వివరములుగల యేలనోటీసులను హైకోర్టులో 40 నెం. వక్కిలు ఆఫీసులో ఈక్రిందచేవ్రాలు చేసియుండు వారి వద్ద ఊసికొనవచ్చును.

పి. వి. రామచంద్రరాజు

3848

హైకోర్టు వక్కిలు

మద్రాసు అండు సదరక మరాటా

రైల్వే కంపెనీ (లిమిటెడ్)

(ఇంక్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

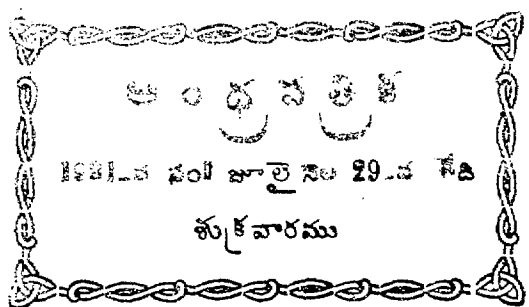
నోటీసు

1921 సం॥రం జూలై నెల 29 తేదిన తిరుత్తణిలో జరుగబోవు ఆడిక్టర్లకు మహోత్సవము వైమహోత్సవమునకు శిగుత్తణికి పో నుద్దేశించిన ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థమై వీలైనంత మట్టుకు ప్రత్యేకపుబడ్డ సదుపాయమును ఏర్పాటు చేయబడునని ఇందువలన అందరికిని తెలియజేయుచున్నాను. 3056

దుర్ఘతినంతవత్సరాదినంచిత

పంపుచున్నాము

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0
పోస్టేజీ, రిజిస్టరు కర్చులు	0	7	0
దినపత్రిక సంవత్సర తక్కువచందాదారులకును, వారపత్రిక చందాదారులకును	1	4	0
పోస్టేజీ, రిజిస్టరు కర్చులు	0	7	0
ఇదిగాక వి. పి. మణియార్ద్రకర్చులు 0-2-0 లు			
పోస్టువాకే కనూలు చేసుకొనెదరు.			
చందాదారులుకాని ఇతరులకు	2	0	0
ఇదివఱకు పోస్టాఫీసువారు మాకు యిచ్చుచుండిన తక్కువ, పోస్టేజీరేట్లు నీసారి యివ్వకపోయినందున చందాదారులు యింత పోస్టేజీరేట్లను భరించవలసివచ్చెను.			
మరొక సంచికలు అక్కరలేనివారు ముందుగా మాకు తెలిపినయెడల వారికి సంచికలు పంపుట నాసిన మాకు పోస్టేజీ దండుగ తగులదు.			

నవోదయము

స్థూల మనంతము. కాలము ఊడికము. ఈసంగ

తిని ప్రపంచము గుర్తించుట యావశ్యకము. కాల మనంత మను సంగతిని హిందూదేశ మెల్లప్పుడును గుర్తించినది. అనంతస్వరూపము నందు హిందూదేశము లేనమైపోయినది. కాలము ఊడిక మను సంగతిని పాశ్చాత్యప్రపంచము గుర్తించి, ప్రతిక్షణమును విలువగలదని భావించినది. ఆధునిక నాగరికపు లక్షణము జూచిన ఈ సంగతి తేటపడగలదు. అందుచేతనే భౌతికాధారములను ప్రధానముగ కేకొని, పాశ్చాత్య ప్రపంచము విజృంభించు అనంతసౌఖ్యమును మఱచినది. కాలము ఊడిక మను సత్యమును హిందూదేశము మఱచుటచే చిరకాలము నుండియు పరాధీనస్థితిలో నుండుట తటస్థించినది. కాలము ఊడిక మను సంగతిని భారతభూమియు, కాలము అనంతమను విషయమును పాశ్చాత్యప్రపంచమును గ్రహించునెడల, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణము త్వరలో నెరవేరగలదు. సమన్వయయుగమునందు నేర్వదగిన పత్య మిది యని కనుగొనవచ్చును. వివేకానందస్వామి ఈ సంగతిని గ్రహించియే, భారతీయులు భౌతికాధిక్యమునందును, పాశ్చాత్యులు ఆత్మీయవిజృంభణమునందును, శిక్షితు లగుచో, ప్రపంచమునకు ఊమము గలుగు నని చెలిపియుండిరి. పాశ్చాత్య ప్రపంచము భౌతికవ్యవహారములలో నారి తేరినది. భారతవర్షము అహింసావ్రతదిక్ష నవలంబించి, ఆత్మీయశక్తిని కనుపఱచినది. లోక కళ్యాణమునకు ప్రాచ్యఖండవాసులును, పాశ్చాత్యులును ఒండుటల గుణవిశేషములను సమన్వయదృష్టితో కనుగొనవలయును.

భారతభూమి ప్రపంచమున కీయదగిన సందేశము గలదనుట తేటతెల్లము. అట్టి సందేశము కొరకు పాశ్చాత్యులు వరిలేపించుచున్నారు. అయినను, పాశ్చాత్యులనుండి నేర్వదగిన గుణవిశేషములు లేకపోలేదు. ఇటుల పరస్పరగుణగ్రహణమువలనగాని, నూతననిర్మాణము సాధ్యపడదు. ఆయభ్యాస మెంతత్వరలో నవపడిన సంతృప్తేయోదాయకము. పాశ్చాత్యులు భారత

యులను సరిసమానులుగ జూచి వారి స్వతంత్ర శక్తిని గుర్తించుట యత్యంతావశ్యకము. ప్రాచీననాగరికములను నిరసనభావముతో జూచి, ప్రాచ్యఖండ వాసులను పరాధీనులుగ జేయ బ్రయత్నించుటచేత, పాశ్చాత్యుల దృక్పథము సంకుచితమయినది. తమశక్తి జూచుకొని, వారు గర్వపడుచు ఇతరుల బుద్ధివిభవమును వారు గ్రహించుటలేదు. మహాకవిరవీంద్రుని, శాస్త్రజ్ఞుడగు జగదీశచంద్రుని, పాశ్చాత్యదేశములు శారవింపసాగినవి. భావిపునర్నిర్మాణమున కిది శుభసూచకము. జర్మనీదేశమునందు హిందూ విజ్ఞానము శారవింపబడుచున్నది. అమెరికా దేశయులు భారతీయుల మానసిక శాస్త్రమునకు అర్హులైన మొసగిరి. హిందూదేశ ఆధ్యాత్మికసంపద జూచి, పాశ్చాత్యు లిపు డచ్చెరువు నొందుచున్నారు. ప్రాచ్యఖండవాసులను పరాధీనస్థితిలో నుంచక, వారల స్వయంనిర్ణయాధికారమును గుర్తించునెడల, పాశ్చాత్యులు ప్రపంచక్షేమమును పెంపొందించినవారయ్యెదరు.

భారతీయులు భావదాస్యమునుండి విముక్తులుగావలయును. అప్పుడుగాని తమసందేశము నితరుల కొరకలదు. తామితరులతో సరిసమానుల మని గర్వపడినగాని, వారు ఇతరుల గుణములను గ్రహింపనేరరు. యజమాను లెప్పుడును నాకరులను శారవింపరు. నిజశారవము సరిసమానులమధ్యనే కరుగును. నాకరులకు యజమానుల దుర్గుణము లెక్కుడుగ బహిర్గత మగుచుండును. అందుచే భారతీయులు తమస్వతంత్రశక్తిని గుర్తించునెడల, ఆంగ్లేయులు వారిని శారవింపితిరెదరు. స్వరాజ్యసిద్ధిని ఎంతత్వరలో వారు గ్రహించి తద్భావమును వెలిబుచ్చిన, ప్రపంచమున కంతక్షేమకరము. రీడింగు ప్రభువు హైదరాబాద్ స్వరాజ్య సమన్వయ దీర్ఘదృష్టితో యోచింపవలయును. లోకకళ్యాణదృష్టితో, ఆంగ్లే దేశ హిందూదేశ ధర్మములను విశ్లేషింపవలయును. తాత్కాలిక ప్రయోజనముల నాశించి, జీవితపరమార్థమును విడనాడజనదు. అధికారవ్యామోహమునుండి అధికారవర్ణమును మరలించి, ప్రజల స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము నాతను గుర్తించుటల వెంటనే ప్రకటింపవలెను. ఈ పని కి దండనవిధాన మొక సాధనముగాను. ప్రజలు దండన విధానమునకు లొంగడో లేదో యని పరీక్షింపవలెను. సఖ్యముగనుదుట కొక సాధనము గాజాలదు. దేశభక్తులనేకులు ఇదివరకే మాతృమందిరమునొద్ద ఆత్మార్పణము గావించి యుండిరి. వారిత్యాగము జూచినపిమ్మట నయినను, దేశసంస్థితను అధికారులు గ్రహింపవలదా?

రీడింగుప్రభు వింకను ప్రజల స్వరాజ్యార్హతను గుర్తించు కుండుటవలననే, అధికారులకు దండన విధానము శరణ్య మగుచున్నది. రీడింగుప్రభువు త్వరలో మేల్కొని తన ధర్మమును నెరవేర్చునయెడల, భారతీయుల ఆంగ్లేయులమధ్య సఖ్యము గురుదుటకు తరుణావకాశము దప్పి పోవును. భారతీయులు తమలో జనించిన నవ్రాదయమును గ్రహింపవలెను. ఆత్మవిశ్వాసమును బలపరుచుకొనవలెను. వారు వెనుక మోక్షసామ్రాజ్యమును నెలకొల్పి యుండిరి. ఆ సంగతిని మఱచుటచేతనే, ప్రస్తుతదీనస్థితి సంతృప్తించినది. వారు మరల తమధర్మమును తెలుసుకొని, పునర్నిర్మాణభారమును వహించి, కృషిసలుపుచో, తాము తరింపగలుగుదురు. మానవకోటి తరింపగలదు.

పురపాలక సంఘములు.

మదరాసు రాజధానిలో 1919-20 వ సంవత్సరమునందు 1,228 పురపాలక సంఘము లుండినవి. వానిలో అమలులో నుండినవి 1,082 మాత్రము, గుంటూరుజిల్లాలోని వీరాలయ్య, కృష్ణాజిల్లాలోని పాలకొల్లును పురపాలక సంఘములయ్యెను. కాని సంవత్సరాంతమువఱకు అవి పని ప్రారంభింపలేదు. పురపాలక సంఘమునకు సంవత్సరమున కొక్కరూ పాయకు తక్కువగాని పన్ను నిచ్చుచుండిన వారి కెల్ల ఎన్నికాధికార మొసగుటచే వోలరులసంఖ్య మునుపటికన్న రెండింత లయ్యెను. అనేక సంఘములందు సభ్యుల నియమితసంఖ్య లేనందున సభలాపుడల కావలసివచ్చెను. ఎనిమిది సంఘములు ఎంజనీయరులను నియమించినవి. ఉద్యోగస్థులకు తక్కువజీతముల నిచ్చుచుండుటచే రస్తాయి బాగుగ నుండుటలేదని ప్రభుత్వమువారే తెలుపుచున్నారు. కర్నూలులోని హిందీనదివీధి నొకవంతెనను పురపాలక సంఘమువారు కట్టింప మొదలిడిరి. ప్రాథమికవిద్యయందు సంఘములు తృప్తికరముగ పనిచేసియుండలేదు. రాజధానిలో సంతటను మునిసిపల్ పాతశాలలు మొత్తముమీద 768 బాలురకును, 163 బాలికలకును నుండినవి. నగరములలో నయితము బాలురు 100 కి 11.6 మందియు బాలికలు 5.5 వంతునను నీ పాతశాలలలో ప్రాథమికవిద్యాశిక్షణము వడయుటచే మునిసిపాలిటీ లింకను ఈ విషయమై శ్రద్ధపుచ్చుకొనవలయు నని స్పష్టమగుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున సంఘములు అక్కడక్కడ నున్నత పాతశాలలను నిర్వహించుచున్నవిగాని కళాశాలలను నిర్వహింప కున్నవి. బల్లారి, అనంతపురముల పాతశాలలలో నేతపరిశ్రమ నేర్పబడెను. విద్యయుండిన ఆరోగ్యముండదు. ఆరోగ్యముండిన, విద్య యుండదు. కొన్ని నగరములలో నీటివనతి బొత్తుగ లేకుండెను. ప్రభుత్వమువారు మొత్తముమీద సంఘముల కన్నిటికిని సుమారు 18.23 లక్షల గ్రాంటు నొసగెను. ఈ గ్రాంటులు చాలక ప్రభుత్వమువారియొద్దనుండి 30.28 లక్షలను అప్పుగ తీసికొనవలసి వచ్చినది. నగరపాలక సంఘములు చాలవరకు బీదస్థితిలో నుండెను. ప్రజాక్షేమమున కనుగుణ మగు సేర్పాటులను చేయుటకుగూడ ద్రవ్య ముండినదిగాదు.

ఫ్యాక్టరీల పరిపాలన

రివిన్యూబోర్డువారి కర్తవ్యముక్రింద నున్న ఫ్యాక్టరీల పరిపాలనమును 1920 ఫిబ్రవరి 23వ తేదినుండి లేబరు కమిషనరుగారికి బప్పగింత పెట్టిరి. 1920వ సంవత్సరమునందు తనిఖీ మున్నగు కార్యములు సరిగనే నిర్వహింపబడెనని రిపోర్టుబట్టి తెలియగలదు. సంవత్సర ప్రారంభమునందు 486 ఫ్యాక్టరీలుండ సంవత్సరాంతముకు 511 ఫ్యాక్టరీలుండెను. వానిలో 14 ఫ్యాక్టరీలందు పని జరుగ లేదు. వానిలో దినమునకు 101,665 మంది వంతున పని చేసిరి. నిరుటికంటె వీరి సంఖ్య యెక్కువయ్యెను కొన్ని కొన్ని పరిశ్రమలస్థితి బాగుండకపోయినను. కూలీల సంఖ్య హెచ్చినదని రిపోర్టులు తెలుపుచున్నవి. స్త్రీలు పిల్లలుకూడ యెక్కువమందియే పనిచేసిరి. పిల్లలు పనిచేయతగిన దశలోనున్నారను నియమమును ఉల్లంఘించుటకు వీలుకాకుండ అధికారులు కట్టుదిట్టములు చేసిరి. అయిదుచోట్ల మాత్రముల్లంఘించినందుకు ఫ్యాక్టరీల అధికారులను శిక్షించిరి. పనిచేయుచున్న ఫ్యాక్టరీల తనిఖీ దివ్యముగనే సాగెను. ఫ్యాక్టరీలందు ఆరోగ్య మను

కూలముగ నుండెను. నీటి సదుపాయములుకలవు. కొన్ని ష్యాక్టరీలలో పనిచేయువానికి గృహవసతిని కూడ కలిగించిరి. పడునారు ష్యాక్టరీలందు పని చేయు పిల్లలకొరకు పాఠశాలలను పెట్టించిరి. పనిచేయుపిల్లలలో నూటికి 24 వంతున వినిలో చదువుకొనిరి. కూలి నిరుటికంటె యెక్కువయే ముట్టెను. జీవితవ్యయమెక్కువగ నుండుటయేదీనికి కారణము. చెన్నపురి ష్యాక్టరీలలోకంటె ఇతరత్ర యెక్కువకూలి ముట్టెను. అడపతడప పనిచెప్పుటచే వారికెక్కువజీతము లిచ్చి యుండవచ్చునని నిబంధనందు గలదు. కూలీలు తగినంతమంది గలరు. 62 సార్లు కూలీలు కూలి చాలక పని మానుకొనిరి. ఏ బది సార్లు కూలీలు కొరికెట్లు యజమానులు కూలిన పట్టించి వారి కొరికలను చెల్లించిరి. 12 వ్యవహారములలో కూలీలు లొంగిపోయి పనిలోచేరిరి. తగినంతకూలి లేదను కారణముచేతనే వారు పని మానుకొనిరిని నివేదిక కర్తవ్రాయుట యుక్తముగ నున్నది. రాజ కీయాందోళకుల నెత్తికట్టక వారు సత్యము తెలిపినందుకు సంతసింపవలయును.

మద్రాసు తపాలా బంట్లతోటల సంఘము:-

ఈసంఘ కార్యదర్శి మాక్స్ బ్రాయరు స్వార:-
ఈసంఘపు సాధారణసభ 27 వ తేదీని జరిగెను. అందు యాక్రిందితీర్మానము లంగీకరింపబడెను

1. తిరుచినాపల్లి జిల్లాకాళివారిని యాసంఘమువారు సమైక్యకట్టవద్దని కోరుచున్నారు. ఏలవనగా మేము కష్టములయి నివారించుటకుకోరుట కొకరాయబారమునుబోస్తున్నామని జెనరలు దగ్గరకు పంపనన్నాము. అందులకు కాలస్థాని యనుములుమాత్రము కావలసి యున్నది.
2. వి. నుందరం చెట్టియ్యారుగారును, యం.కృష్ణ స్వామిమొదలవారుగారును, కొయింబుత్తూరులో ఆగస్టు 14, 15 తేదీలలో జరుగ బోవు సభకు ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడవలయును.

విడుదలచేయబడిన మదరాసు రాజధాని

ఖయిదీల సహాయసంఘము.
పోషకులు:- హిజ్ ఎస్సెల్స్ లార్డు విల్లింగ్డన్,
జి. సి. యస్. వి., జి. సి. వి. యి, జి. బి. యి.
పోషకురాలు:- మార్ ఎస్సెల్స్ లేడీ
విల్లింగ్డన్, సి. వి. డి. బి. యి.
మహాజనులకు విన్నపము.

విడుదలచేయబడిన మదరాసు రాజధాని ఖయిదీల సహాయసంఘము, 1921 వ సంవత్సరము ఏప్రిలు 1 వ తారీఖున గాని తదనంతరము సాధ్యమైనంత త్వరలోగాని పని ప్రారంభింపగల్గునని తలచియుండినది విన్నవించుకొనుచున్నది. అది పని ప్రారంభింప వీలుగలుగుటకు చాల ద్రవ్యము కావలసియున్నది ధర్మచందాల నిచ్చుటచేగాని సంఘములోమెంబర్లు (సభ్యులు) గా చేరుటచేగాని, మహాజనులు సహాయము చేయవచ్చును.

మెంబరుగా నుండుటకు చెల్లించవలసిన కనీసపుచందా సంవత్సరమునకు రూ. 5 లు. పోషకులు ఒక మొత్తముగా రూ. 1,000 లును, జీవితకాలపు మెంబర్లు రూ. 200 లును, ఇచ్చెదరు. దరఖాస్తులు, విడుదలచేయబడిన మదరాసు రాజధాని ఖయిదీల సహాయసంఘపు గౌరవకార్యదర్శులకు, పోర్టు నెంటుబార్డి, మదరాసుకు పంపవలెను.

ఉదారముగా ధర్మచందాలు ఇచ్చిపూడ సంఘమునకు సహాయము చేయనగునని కమిటీవారు మహాజనులను ఆతురతతో కోరుచున్నారు. సభ్యత్వపుచందాలును ధర్మచందాలును ఇండియా యింపీరియలు బ్యాంకు, మదరాసుకుగాని, ఆబ్యాంకు తాలూకు కాఖుల (బ్రాంచీల) లో దేనికయిన గాని చెల్లించవచ్చును.

ఇదిగాక, సంఘాధ్యక్షుల విషయమున పనిచేయుటకు ఇష్టముగానుండు పెద్దమనుష్యుల వద్దనుండి దరఖాస్తులను మిటివారు సంతోషముతో పుచ్చుకొందురు.

స్థానిక వార్తలు

స్టీడరు వకాలతులు:- మద్రాసులో మ్యునిసిపలు కాన్సిలరులు వకాలతులమీదగాని, పురముల మీదగాని సాక్షి కేవలము చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరి. పెన్నను సర్టిఫికేట్లమీద మాత్రము మ్యునిసిపలు కాన్సిలరులు చేవ్రాలుచేయుటకు వీలులేదు.

క్వీనుమేరీస్ట్రీ కళాశాల:- ఈకళాశాలకు మైలాపూరులో ప్రక్కనున్న ఫలమును గూడ కలిపివేయుటకు మద్రాసు కలెక్టరు గారిని ప్రభుత్వమువారు నియోగించిరి.

ప్రాబేషరీడెప్యూటీతహశీలుదారులు:- ఈ పనులకు 10 మందిని 1921 వ సం॥ డిసెంబరులో నియమించెదరు. 20 యేండ్లకు తక్కువగాకుండను 24వ యెక్కువగాకుండను వయసుగలవారు గ్రామ్యయేల్లు నవంబరు 1 వ తేదీ లోపుగా గవర్న మెంటు సెక్రటరీ గారికి పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తు ఫారములు పోర్టు నెంటు బార్డి, రెవిన్యూ సెక్రటరీయటు నూపరింటెండెంటు గారికి వ్రాసికొనిన బడయగలరు.

రెయిల్వే విక్రంతిగదులు:- 1920 వ సం॥ జూలై ఆగస్టుమాసములలో కాసనసభలో రి. వి. నరసింహయ్యరు గారు రెయిల్వేలలో 1, 2, తరగతులలో ప్రయాణము చేయు యిండియనులకు స్టేషనులలో విక్రంతిగదుల ప్రత్యేకముగ నేర్పాటు చేసిరాయని వారసుగ వలె పని తీర్చి నింది యుండగా దానికి ప్రభుత్వమువారుంగీకరించిరి. రెయిల్వేలలో పాలనాధికారులు యం. యస్. యం లో రేణిగుంట, లెజ వాడ స్టేషనులలో యిండియనులకు ప్రత్యేకముగ విక్రంతి గదులున్నవనియు, యస్. వి. ఆర్ లో విక్రంతి గదులలో యిండియనులకును, యూరోపియనులకును భేదము లేదనియు యింగ్లొన్డ్ స్టేషనులలో భేదమున్నయెడల యిండియనులకు ప్రత్యేక విక్రంతి గదులు కట్టబడుననియు తెలుపుచున్నారు.

మార్కండేయనాటకము:- నుజువీలూరి సభ వారు విక్టోరియా థియేటరులో రేపు సాయం 8.00 గం 5.00 లకు రావుబాపూజీ సుబంధ మొదలవ్యాసగారిచే రచించిన విశిష్ట మార్కండేయనాటకము ఆరంభము చేసిరి.

రేపటి బీచి మహాసభ:- రేపు సాయంకాలము 5 గంటలకు మైక్రోస్కోపీ కమిటీగ నుండ్రపు వారసులైన పోషకుల మహాసభ జరిగెను. విశేషముండలి భారతీయుల స్థితి యెట్లున్నదియు, భద్రతలను యెఱుఁగెను. దక్షిణాఫ్రికా నుండి తగినంత వ్యవధి యియ్యకుండ కొందరికి ముం తెమునకు తొందరక పనిచేయుచున్నార. దానిమాన యెఱుఁగెను. ప్రెమిర్ జి. వి. కల్యాణకుండరం మొదలి యాజుగారు సభాధ్యక్షులు బహిమతు (మో) రంగయ్యంగారు, జి. చక్రయ్యరెడ్డి, ఎన్. శర్మమూర్తి, బాపయ్యల సోమరాజ్, అదిశేవరాజుగారు ముద్రామూర్తి అయ్య, మజీ మహమ్మద్ మున్నగువారు ఉభయవేదికురు. జి. ఆర్. నాయుడుగా రిక్వడే దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిరి. వారు ఆకట్టడి స్థితికి నిలిచిరి.

హిందూమతమునకు మరలుట:- రె. నుకంబం శంకర్శర్మ (కొంకా కై) ప్రాచీనము ఖచ్చుకొనిన శంకరి వారసు దేవీదామింగానఖ్యా యగు వాడునూ, రాజా బాయిషి క్యానఖ్యా యగు వాడయూ వీర్రాస జూలై 24 వ తేదీన బొంబాయిలో హిందూమతవరీ సానాటివారిచే హిందూమతములోకి మారినది.

ట్రైప్లి కేక్ సంగీతసభ:- తెంకూరుతాలి జూలై 31-క తేదీ సాయంకాలము 4-15 గంటలకు ఆదిభాతము ట్రైప్లి కేక్ వేంకటాచలరెడ్డి పిల్లి 1 మంబు గృహములో సంగీతము పాడును.

క్రైస్తవజ్ఞాన కార్యకర్తలు (మతుండు నెలకొల్పియున్న క్రైలిక్ మహారాజా గ్రంథాలయములో) ప్రభుత్వార్థి కోర్కెనూ ఆగస్టు 1-క తేదీ సాయంకాలము జరుగును. మ. రా. శ్రీ రాజాబాసీరెడ్డి మరా నవాజ్ కర్కర క్రసాద్ బహదూర్ బుక్స్ యెల్లూరు జిల్లాలో తెరిచి బహిర దాదగాడ అభ్యుత్తర వసించును.

మహాత్మాగము.

ఇండియోడెమోక్రటిక్ లో క్రింది కథాన వ్యాసము
(తేజవిక మయ్య:-) క్రమము తరువతక్కిం ధర్మకర్తగ మూర్ఖులైన దానివలన వలెకలెమమున్న వారి అధిపతియగుటకు జరుపుచున్న ఆత్మాత్మికమున్న దునిరాకబోవలయును. ఉద్యమమునకు నిమిత్తులై యున్నవారిని గాని నుమాఖులై యున్నవారినిగాని భయపెట్టి యుద్ధమునకు కొనసాగించ దలచలేదు. క్రమముండగల ధర్మకర్తని విడిచిపెట్టి ఉత్తమ నుజువీలూరి అహింసయు చేసి కార్యకర్తని పొందజూచు చున్నాము. నిరాకరించునందు క్షిప్రముగలము లేవు. బుద్ధిసం రుణ సులభముగ గ్రహించుటకు వీలుగలదు. క్రమము ఉత్త మునకు గల్గింపజేసి పునరుద్ధింపకొరకు ఆత్మార్పణము చేయుదని ప్రబోధించుచున్నది.

క్రమము తరువతక్కిం ధర్మకర్తలు చేయుట కింతదరకును జనిరిగను. దేశమునందలి యుత్తమును క్రబోధించి వాడుకను క్షిప్రములను భేదించుకొనగలము పుకొనినెను. వారి యందు ను ప్రయత్నమున్న మోక్షసాధకమును, ఉత్తమి (కష్టతలించేనెను. యాచనాశ్చిత్తయే క్రధానిక గెంతి, యెన్న రాజకీయతదేదలంబులందు ఆత్మగ్రహణతీక్షణము కలిగించెను. తందలకొని వ్యాధివాదులను మూర్ఖులైన వర తంబ్రులుగ నిశ్చయించి, రైతులను, వర్తకులను విశేషముగ వారికొరకు పొడుతున్నట్లు పుకొల్పెను. ఇంక క్రబోధ మితి తరక కలిగెను. రెండేరంగ మిత్తము ఆరంభయెను.

క్రమము రాజకీయ ప్రబోధము కలిగెను. వారికి త్వరలో విజయము సిద్ధియగుటకు కలిగి సభ్యకర్తల క్రసానిక వలయును నీని క్రసానియై టెట్టు క్రమము చుట్టి ప్రబోధించుటలను కార్యకర్తల వారి మున్నును కడకు నట్లు చేయవలయును. ఆత్మగ్రహణముల, పుర్రుకర్తలగలదు. కార్యకర్తలను కష్టపరంబుల పరిరంబులను ప్రవలకులేక యాకలమును నిరంతరభావములను లభించు హింసలూని కర గళకము క్రమముచుట్టును ముమాహింసలను బాటివలెంద నుండెనెను. ముమా అహింసాతము ముద్దవ్యాధియవలె (తెప్పిక గాని మరము వక్రములను కావలెను. వక్రములయినగాని ముడిముఖుల ప్రారంభ బహింస గాను. ము వక్రభావము నందు విమర్శనాత్మకములు కలరు. ప్రవాచనమునందు నీ కలము నట్టింపవలయును. ఎందు నట్టింపలేక జరుగయును? ఆభావమువారియందు కలిగియెడల దానికల్యాణసాయనం ను, ప్రారంభమునందును విమర్శనలగును. నిరాకరించునందు అహింసావక్తమే ప్రాణము.

మ. నూ ఆత్మాత్మికబోధనమునకు నుపెట్టిమి. క్రమము ధర్మకర్తలయే యిండియనులచే క్రమము సహకారము లేదంత చేయవలెనెను. మహాత్మాగములను ప్రవలకు సచ్చ కమ్యుని గాని వారియొక ధర్మకర్తల కలిగించెను. క్రమము యందు కర్తల కలిగినగాని వారు సాధ్యత నుండి వెంటనే నిమిత్తులు కావలెను. కష్టములవలన నీకర్తల యుద్ధమిం చేయు. మార్క్స్ బసాదకు ఆహ్వానము భాను పెర్నానీ చేసిన కార్యకర్తలను సారి సోపదయింపకొరిగెను. వారిలో నెంక వాది ఉండును కార్యము లేక బోయెను. వారు పొండిన కష్టములవలన ముజులూ పోలిక ఉద్యోగి వక్రములై తన ఉద్యోగముల విసర్జించెను ఇది స్వల్పవిషయములు గావు. క్రమబోధనమునందలి వీర్యమును తెలుపుచున్నది. క్రమబోధనమునకు నిరోధించిన వారిని వారి ఆచితుల సంఖ్య కరగి పోవును. నిరోధమున అతిశయించిన అంతరించును మనకు కలగును.

సి. ఎన్. రంగయ్యరు.

మోదరాజునసభసభ్యులను దాక్షిణ గతగారు పన్ను సేమా కట్టణమందు రాజకరీధిగారిని శంద్యించిరి.

శుద్ధ స్వదేశీ సంతలు.

జరుగు ప్రదేశములు.	జరుగుతేదీలు.
రాజమహేంద్రవరము జులై 31	
మచిలీపట్నం జులై 30, 31	
పెద్దాపురం జులై 31	
నల్లూరు ఆగస్టు 3, 4	

మనోహరు పాండిత్యము గల పాత్రకారము (పార్థ సాహిత్యము) లయితి దివ్య పద్యములు. గంభీరమైన (కల్పచక్ర) పాండిత్యమును కలుపుకొని, సంఘ సహాయకార్థమున "బాలక్రీడ"ను గురించి రచనచేసినది. తమిళభార్యవరం చేసి కుమార్తె మాతరైబర్ గారైన ముగ్ధాబురా నర్తకినారమునగు 1920 సంవత్సరమున (పార్థ) సంగ విద్యావట్టునుగూర్చి నిర్ణయముగ నిర్ణయించి, క్రిందటి దినము క్రిందపాదములతో కదలేదని బాలకము బహుయోగము లొనంగబడినది. దివ్య నగనానాధిపతిగారు ముగ్ధాబురా సాఫల్యమునకై, సంఘకార్యకర్తలకు నభ్యుదయోద్యమములతో బాటుపడి రచన ప్రచురముగావించి సంద్యురై తయోయోసందంబు నొందితిని జుడిచిరి. సమాజము చందన తంబూలాది సత్కారములతో నభ్యుదయగించితియె.

ఒక మంచి
శుభ వార్త

అయోధ్యాపురమందును, చుట్టుపట్టును కలరావాద్యము
గలది. కాబట్టి అచ్చటి జూలాదిరసాశ్వత్థ తైలగోమ యాది
తర లీమయమును (హిందవశయమునని నందయై క్రరావ్యమును
తక్కురమువారు దేలువును) ॥

చీకామన్న.

రాజమహేంద్రవర

జాతీయ పాఠశాల

దేశముయొక్క విశ్వవిద్యాలయము, దేశీయమును భవగారములమీదను మరియు ఇతరవిద్యార్థులను విద్యార్థులను ఆధారపడి యుండవు. దేశస్థులయొక్క దేశానుభవములను వారిని నిర్ణయింపగలవు—

మానవుని యొక్క ఆంతర్యతను వికసించు జేయుటకు సంపూర్ణతకాము నిచ్చు జాతీయవిద్యలేని చోట జాతీయతయే లేదు—

దేశమున ప్రబలియున్న ప్రస్తుతవిధానము ననుసరించి ఆంగ్లభాషా విద్యార్థులనునే బాల్యమునందేయు మన దేశస్థులు విద్యనుబడయజేసియున్నది. భాష విదేశీయమగుటచే బాలరయొక్క సహజశక్తులు వికాశరహితమునందును విభ్రంభించి వికాలత నొందుటకు అవకాశమే మాత్రమున లేకయున్నది— మొత్తముమీద చూచిన ప్రజేశపరిత (నూల్ ఫ్రెన్చి) కు వెళ్లు నప్పటికి దేశానుభవము కుప్పించి, జ్ఞాపకశక్తి పూర్తిగ నుండిగి యధారజ్ఞానము కొంచెము కూడ సంపాదించి స్థితియందుండును. గొంద రద్వైతమున క్రమముగ పరిక్షలయందు కృతార్థులై ఉన్నతవిద్యను గ్రహించునారు. వారలను వారలందఱుమీదను మరియు ఇతర చిల్లరయొద్దగుటలను నియమించుటకు మాత్రమే యర్హులగు జేయబడినను, మనవ్య స్వార్థంత్రియను ఆత్మగౌరవమును విడనాడ వలసివచ్చినను అదియే జీవితపరమాధ్యక్షుని మురియుటకై దేశము వచ్చియున్నది. ఆంగ్లభాషయందుగల విజ్ఞాన మంతయును బడయవలసినదే. అట్లే తదితరభాషలందు గలయున్నత జ్ఞానము సంతయు సంపాదించవలసినదే. కాని ప్రతి బడిపల్లవాడును తాను నాలుగింగిమ్మపదములు నేర్చి సంతమాత్రమున పాఠశాలయందు తన విద్యకాపు తెలుగు పండితుడు తనకంటె కొద్ది వాడని లోలోపల గర్వపడుట యంతయు శోచనీయము. ఉపాధ్యాయుడు తన మాతృభాషయందు పాండిత్యమును సంపాదించిన పాఠములననే, నవీనవాగికు డగు ఇంగ్లీషు విద్యార్థియొక్క ఎకతాళికి పాఠుడగుచున్నాడు. ఇప్పుడు విద్యార్థి ప్రపంచమున ప్రబలియున్న ఈబుద్ధివైపరీత్యము విద్యార్థియొక్క యధోగతిని నూచించునుగాని శోకకాటికాదు. దీనినిబట్టి రెండు సంగతులు తెల్లగును. విద్యార్థికి మాతృభాషయందు గౌరవము లేకపోవుటచేగాక తాను యదునగర్విన ఆంగ్లభాషకంటె మాతృభాష తక్కువయిన భ్రమ యొకటి. రెండవది యువకునకు ఆంగ్లభాషయందుగల గౌరవము తనకు ముందు దొరికినను వారి కొలువున రాబోవు అధికార గౌరవములన్నియును ఖాళీననే దేశాని నిజముగ ఆంగ్లజ్ఞానమును గ్రహించి ఆత్మగౌరవమునలన గలిగినది కాదు. ఎల్ల కాలమును మనకు నెవరో యుద్ధంతు రని చేతులు చాపి కూర్చుండుకాలము దైవశక్తియు క్రమక్రమముగ దేశమునుండి పోవుచున్నది. స్వకైమిక ఆధారపడినజాతీయత తన నిజజీవితమును కనుగొనగలదు. ఎన్ని కష్టములు తన్ను బాధించినను తనకుగలజన్మస్వార్థంత్రియము వ్యక్తీకరించుకొనుటయే నీచమగు యాచకవృత్తియే ఎన్నిటికిని సమన్వయము కానేరవు. మన ప్రస్తుత జాతీయజీవమున అన్నివ్యాపారములందును స్వయంసహాయమే అవశ్య మాచరణము మని గుర్తింపవలసియున్నది. భారతవర్షమున ఇది యొకనూతనకారంభము. తల్లిదండ్రులన బరగు భూస్వాములనలన విక్రయించుట మత్తుపదార్థములనెను ఒకముల ద్రావిడ్రాపి మార్పు జేంచిన దేశము జగత్పిత యగు నీకృష్ణునిచే మెల్లగా ల్పబడి జన్మస్వార్థంత్రియముకొరకు పరితపించుచున్నది. అన్ని సమస్యలలోను ఉత్కృష్ట సమస్య జాతీయ విద్యార్థులవ్యవస్థ. ఇదియే జాతీయోన్నతికి పునాది. ఈపునాదిని గట్టిపడయక జాతీయముటకు పీటలేదు. ఈ విషయము దేశీయలయొక్క దృష్టిని పూర్తిగ ఆకర్షించుకాలము సమీపించుచున్నది.

స్వయంసహాయమే మూలసూత్రముగ నెకొని, విద్యార్థి విధానమును దేశపరిక్షితుల కనుకూలముగ మార్పుటకు అన్ని చోట్లను గట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమున, బందరు పురమున కొన్ని సంవత్సరముల నుండియు జరుగుచున్న ప్రయత్నముల ఫలితము. ఆంధ్రులు తెల్లరకు తెలిసినదే ఇటీవల బరంపురము, కాకినాడ, తణుకు, భీమవరము మొదలగుచోట్ల స్థాపించబడిన పాఠశాలలు కూడ జాతీయ విద్యార్థులకై పూర్తిగ గుర్తించియే యుంచబడినవి. ఈ యూర గూడ నీ యాధ్వేషతోడనే ఒకవిద్యాలయము పడు నాల్గుసంవత్సరముల క్రిందటనే స్థాపించబడియున్నది. ప్రస్తుత మింకను వివిధవిద్యార్థాభివృద్ధియమునను, బోధనాపద్ధతియందును ఆంధ్రదేశమునందున్న పాఠశాలలన్నిటియందును పూర్వకేకీభావము లేకపోవచ్చును. కాని ఉద్వేగప్రాసంభవమున నిట్టి వ్యత్యాసములకు కొంతవరకు నోటికేసుకట్టబడు. క్రమక్రమముగ పరస్పరభావప్రకాశనమున ఆంధ్రమండలమునందలియు బోధనాపద్ధతిని ఏకీకరించి తీసికొని రావచ్చును. ప్రస్తుతము, వివిధ ప్రాంతములందు తనయూరగాచనకు పంపిదని పోచిన జాతీయ విద్యార్థులమును దృష్టిపరచును నుండుకొని శక్తివంశన లేక పాటుపడిన చాలను.

ఈయూరివిద్యాలయమున ఈవర్ష బందరులో జరిగిన జాతీయవిద్యార్థిమానుల సమావేశమున చేయబడిన తీర్మానముల ననుసరించి, మాతృభాష యగు తెలుగునకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతనిచ్చి, తదితరభాషలను సహకారములగ జేసికొని, వానిని మాతృభాషాభివృద్ధికి వినియోగపరచుట మాఖ్యోద్దేశములలో మొదటిది. విద్యను దొరకనపు టుద్దోగములను సంపాదించుటకు మార్గముగా చేయుట భావ, జ్ఞానోద్బోధకముగ నుండు నట్లున, దేశసేవ, మానవసేవాదియన్న తాదర్శముల పురికొల్పు నదిగను చేయుట రెండవయోద్దేశము. పాఠశాలయొక్క అధ్యయన పాచ్చిన కొలదిన పాఠశాలవిద్యార్థులు వృద్ధిపరచి స్వతంత్రజీవనమునకు అనుకూలములు కల్పించుట మూడవ యోద్దేశము ఈవిద్యాలయమున విద్యార్థులసకలము మూడు భాగములుగ విభజింపబడినవి:— 1. శుశిక్ష 4 సంవత్సరములు; 2. బాలశిక్ష మూడు సంవత్సరములు; 3. యౌవనశిక్ష 8 నుండి 16 కేతుయందు మాతృభాషమాత్రమే చెప్పబడును. బాలశిక్ష యందు తెలుగు, హిందీ, కొంచె మింగ్లీషును చెప్పబడును. యౌవనశిక్షయందు మాతృభాష, హిందీ, ఇంగ్లీషు, వైస్ చెప్పబడిన భాషాజ్ఞానము గాక, చరిత్ర, గణితశాస్త్రము, భూగోళ శాస్త్రము, ఆరోగ్యమార్గము బోధింపబడును. చేతివనలలో ప్రస్తుతము రాట్లు ముమీద నాలుగువరులు, బట్టలు నేయుట నేర్పబడును. తర్వాతనే వర్తకకళాపరములను పనికి వచ్చు విద్య, ఆయుర్వేదము, వైద్యగము ప్రజేశ పెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

విద్యార్థులందఱ స్వల్పశీతము వనూలుచేయబడును. శిశు శిక్షలోనున్న బాలరకు శిక్షములేవు. చిదవిద్యార్థులకు వారి వారిస్థితులను బట్టి విద్య యుచితముగా గరపబడును.

అనుభవజ్ఞు లేకరైనను పాఠశాలయొక్క యోద్దేశముల నెరవేర్చుటయందు తమ సలహాల నిచ్చినయెడల కృతజ్ఞతతో నందుకొందుము. రాజమహేంద్రవర జాతీయవిద్యాలయము పురజనుల నొక్కకొరిక కొరుచున్నది. తాత్కాలిక ఆనేకమలన కార్యమునకు గడంగక, ఈ ప్రస్తుతపు దేశ యోధ్యనుయొక్క పవిత్రతయు, నిజత్వమును గుర్తించి తమ విద్వలయొక్క భావితేమాభివృద్ధిలను బాగుగా నాలూచించి మానవునియొక్క యన్న తాదర్శములను క్రియా రూపమునకు తేలుగుకత్తి నర్పకత్త డగు నీకృష్ణునిచే గాని స్వార్థపరులగు మనవ్యమాత్రులచే కానేరదని విశ్వసించి తమకు క్రయోదాయక మని లోచనయెడల తమ విద్వల జాతీయవిద్యాలయమునకు బంపి తన్మామున జాతీయవిద్యను ప్రోత్సహింపకును కాక యని బడిపల్లయొక్క తల్లితండ్రులను పోషకులను ఈ పాఠశాల వినయపూర్వకముగ కోరుచున్నది.

ఇతర ప్రాంతవాసులుగూడ తమ విద్వల నిపాఠశాలకు బంపినయెడల వారి భోజనాదిసౌకర్యములకు కావలసిన సహాయములను చేయును ఉపాధ్యాయులు బాలరకు తల్లితండ్రులు దగ్గర లేనిచోటును తీర్చుటకై శక్తివంశనలేక పాటుపడుదురు.

ప్రధానోపాధ్యాయుడు: ప్రధానోపాధ్యాయుడు

రాజమహేంద్రవరం శుద్ధస్వదేశీసంత

31-7-21 వ తేది అదివారము ఉదయము 7 గంటలనుండి సాయంత్రము 6 గంటలవరకు నాళంవారి సత్రమువద్ద జయప్రదముగా జరుపబడును. చేతివడుకు నూలు, చేతివడుకు బట్టలు, ప్రత్తి, ఏకులు, రాటములు వగైరా చేతివడుకు సరకులు సంతకు రావచ్చును. బహుమతులు, శ్రేష్ఠముగు వానికి ఇవ్వబడును.

అందరు తోడ్పడగోరెడను. ఇల్లు, కూరపాటి వేంకట్రాజు, కార్యదర్శి, రాజమండ్రి కాంగ్రెసు సంఘము 8054 సంతకమిటి.

మొట్టమొదట మునింపు. యోగ్యతాపత్రములు. 2942 (1) 31-7-21 వ తేది ఉదయము 7 గంటలనుండి 7 గంటలవరకు సాయంత్రము 6 గంటలవరకు నాళంవారి సత్రమువద్ద జయప్రదముగా జరుపబడును. చేతివడుకు నూలు, చేతివడుకు బట్టలు, ప్రత్తి, ఏకులు, రాటములు వగైరా చేతివడుకు సరకులు సంతకు రావచ్చును. బహుమతులు, శ్రేష్ఠముగు వానికి ఇవ్వబడును. అందరు తోడ్పడగోరెడను. ఇల్లు, కూరపాటి వేంకట్రాజు, కార్యదర్శి, రాజమండ్రి కాంగ్రెసు సంఘము 8054 సంతకమిటి.

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము ఉన్నతశాఖలు.

విద్యార్థులగు అవకాశములు. (వి. ఎస్. కర్కూరు).

జాతీయవిద్యాలయమువారిచే సంస్థాపించబడిన జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము కడచిన నాలుగు సంవత్సరములనుండి జయప్రదముగా నిర్వహించబడుచున్నదని ప్రాయటకు సంతసించుచున్నాను. విశ్వవిద్యాలయపు పట్టపరీక్షలు ఏప్రియలు నెలలో జరపబడినవి. మూడు వందకుండు విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు, కాశీ, మద్రాసు, మదనపల్లి, కాన్పూరు, మైదానాబాద్, మంగళూరు కలాకాలనుండి పరీక్షలకు వచ్చిరి. అందు మూడు 80 మందికి వైగా పట్టపరీక్షలలో వారి తేరిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు కళాశాలల కేవలం నెలవులు ఈ నెల 4 వ తేదితో పూర్తియై ఈ సంవత్సరపు కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన కళాశాలలన్నియు ఆద్యాయనకే మూర్తబడినందున, గత సంవత్సరమున కన్న ఈ సంవత్సరమున పట్టపరీక్షలకు చదువు విద్యార్థుల సంఖ్య చాలవరకు పెచ్చింది. ప్రకృతి, భౌతికశాస్త్రములలో అన్ని శాఖలు, వాఙ్మయము, రాజకీయ, ఆర్థికశాస్త్రములు, వ్యవసాయ శాస్త్రములలో విద్యార్థులకు తగినశిక్షణ నిచ్చుటకు విశ్వవిద్యాలయమువారు కావలసిన వసతులన్నిటిని నేర్పరచినారు. విశ్వవిద్యాలయపు అవరణములో విద్యార్థులకు వసతిగృహములు కలవు. విద్యార్థులు భోజనమంజునాదులకు వ్యయపరచవలసిన సామగ్రి మొత్తముమీద నెలకు రూ 20 లకు ఎక్కువయగు చుండుటలేదు.

బోధనాధ్యక్షునయైన విద్యార్థులకు తగిన శిక్షణ నిచ్చుటకు ప్రత్యేకకలాకాల విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగా ఆద్యాయనందే గలదు. ఈ కలాకాలలో శిక్షణ నొందుటకు అనుదినము వచ్చు విద్యార్థుల సంఖ్య అపరిమితముగా పెచ్చుచున్నది.

ఈ విశ్వవిద్యాలయము ప్రభుత్వమువారి ద్రవ్యసహాయము బడయకనే కడపటి నాలుగుసంవత్సరములనుండి ప్రజా పోషణమునలన నిర్వహించ బడుచున్నది. కవి సార్వభౌములగు రవీంద్రనాథ్ ఠాకూరు విశ్వవిద్యాలయమున కధ్యక్షులు. ఆరంబేలుగ యి స్ర్సిసాలు ప్రఖ్యాతి కవిశేఖరులగు శేషముకజెన్ను గారు వాఙ్మయశాఖ కధ్యక్షులు. రాజ్యాంగ ఆర్థిక శాఖలకు ప్రాధేసరు డి. రాజగోపాలమం-వి-గాయను బోధనాధ్యక్షున శాఖకు ప్రాధేసరు త్రిలోకికరు ఎం. వి. గాయను వ్యవసాయమునకు ప్రఖ్యాతిపండితులగు హెడినాపరు గాయను అధ్యక్షులు ఉన్నతశాఖకు విద్యాలయశాఖకు ప్రాధేసరు డి. వి. నుబ్బారావు పంతులు ఎం. వి. గారు అధ్యక్షులు. ఇట్టి పండితుల యాజమాన్యమున విశ్వవిద్యాలయ కార్యక్రమము జయప్రదముగా నెరవేరు ననుటలో నెట్టి సందేహమును లేదు.

రాజకీయ విషయములలో విశ్వవిద్యాలయమున కెట్టి జోక్యములేదు. ఉన్నతవిద్యసభ్యునిపం దలచుకొను విద్యార్థులు సహాయనిరాకరణవాదులైనను సరే, మితవాదులైనను సరే, బ్రాహ్మజేతనవర్ణమున చేసినవారైనను సరే, విశ్వవిద్యాలయమువారు, విద్యార్థుల రాజకీయాభిప్రాయముల బాటింపక, వారికి అత్యంత సంతోషదాయకముగ చేర్చుకొన నుసిద్ధులై యున్నారు.

దేశజులు ఈ అవకాశమును వృథాపుచ్చక విశ్వవిద్యాలయముపట్ల సానుభూతిని కార్యరూపమున చూప బ్రార్థితులు

నమస్కము బంగారు, వెండి రత్నముల నగలును ఇతర వస్తువులును వాపసు యిచ్చిన పుచ్చుకొని వైకము ఇవ్వబడును ఉమిడి-రామయ్య కెట్టి గురుసామి కెట్టి కంవెని 25, వై నాబువారు రోడ్, మదరాసు. నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడ సరియైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుటకు వుంచబడును. తయారున లేనివాటిని అతిశ్రద్ధుగా ఆర్డరు చేసినకు తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్నవారి వలన మా నమ్మకము తెలిసికొనవచ్చును.

The Congress.

All-India Committee at Bombay.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY, July 28.

Many prominent Congress leaders from all over India have arrived in Bombay to attend the meeting of the All-India Congress Committee to be held to-day at Muzafferabad Hall among them being Mr. C. Vijayaraghavachariar, Mr. C. R. Das, Lala Lajpat Rai, Mr. Yakub Hasan, Hakim Ajmal Khan, Dr. Kitchlew, Pandit Motilal Nehru, Pandit Jawaharlal Nehru, Pandit Rambhauji Dutt Chowdhury.

It is expected that the Committee will sit to-day and to-morrow when they would discuss *inter alia* the report to be submitted by the Economic Sub-Committee of the Working Committee which sat in America to draw up definite proposals in connection with economic boycott.

It is understood that Mr. Gandhi contemplates bringing forward a resolution before the All-India Congress Committee, urging immediate concentration on effective boycott of foreign cloth and introduction of *charkhas*, other items like picketing of liquor shops being kept in abeyance in the interval.

Though many of the Provincial delegates have come prepared to support the proposal, if any, to adopt civil disobedience and non-payment of taxes, it is likely that the All-India Congress Committee will spend to-day in a general discussion of the various subjects and come to a definite decision only to-morrow.

At a large mass meeting held last night on Chowpatty sands, which was attended by prominent All-India leaders, speeches were made urging boycott of foreign cloth and adoption of *swadeshi*, preferably *khaddar* to free the country from its economic bondage.

Exportable Surplus in Burma.

RANGOON, July 28.

Replying to questions regarding the Rice Trade to-day at the Legislative Council, the Revenue Secretary said that the estimated exportable surplus of this year's crop is 1,942,000 tons of white rice. The total exported up to the 25th July is 1,508,604, leaving a balance still available for export of 433,396 tons. No estimate of an even approximate accuracy could be given of the balance of last year's exportable surplus carried over to 1921.

The retail price in the districts this year, compared with the 1920 price, has not aroused the apprehensions of the trouble. The publication of information regarding the rice position in the *Burma Gazette* and Government newspaper is considered adequate, but the local Government will consider any concrete suggestions by Legislative Councilors or others interested in additional information, which might usefully be published.

H. E. The Viceroy granted interviews at Simla to Dr. Ziauddin Ahmad, Mr. Bhulabhai J. Desai and Dr. H. S. Gour, M. L. A.

Calcutta High Court.

Judges on Leave.

CALCUTTA, July 28.

The long vacation of the Calcutta High Court commences from the 26th August next, and the Court will reopen on the 15th of November. Mr. Justice Woodroffe and Mr. Justice Buckland have each taken a month's leave, and Mr. Justice Richardson has taken five weeks' leave combined with the long vacation. Mr. Justice Richardson left Calcutta last week and Mr. Justice Woodroffe and Mr. Justice Buckland are leaving to-night for Home. Sir Lancelot Sanderson, Chief Justice is leaving for Simla to-night.

Printing of Paper Books.

The Judges of the Calcutta High Court have addressed a letter to the Government of Bengal regarding the new High Court rules in connection with paper books. This matter had been a subject of discussion in the local Council Press and on platform.

The Vakils Association also moved the Judges and the Local and Supreme Governments, which have ended in a conference between the delegates of the Vakils Association and the Judges. In their letter to the Government of Bengal, the Judges have practically accepted the suggestions made by the Vakils. As regards the cost of printing and preparing of paper books a progressive scale has been proposed, which is approximately the same as before. It was also proposed to associate whole time Vakils in editing paper books. Other rules will be redrafted in a manner which the Judges will prove acceptable to the Vakils.

Atrocities Committed by Greeks.

A Denial.

SIMLA, July 28.

A Press Communique says:—The attention of the Government of India has been drawn to an extract from the *Islamic News* published in London which appears in the issue of the *Bombay Chronicle* of July 20th. In the extract a certain Madame Gaubs describing the atrocities committed by the Greeks against the Turks during their retreat after their unsuccessful offensive in March last declares that British Officers were responsible for these orgies of destruction and forced the unwilling Greeks to commit the atrocities. The Government of India can only characterise the allegations made against British officers as a malicious falsehood. The only British officers present on the front of which the account speaks during the Greek offensive were a few officers of comparatively junior rank who were attached to Greek headquarters behind the fighting line in accordance with the ordinary custom of sending officers to accompany belligerent armies in army campaigns in which the British are not engaged for the purpose of studying the course of the operations. Such officers did not take part in the actual operations whilst the idea of Greek soldiers orders from British officers is manifestly absurd. The British Government have again and again expressed their intention of maintaining a strict neutrality during Greco-Turkish operations and no active part of any kind was taken in the last offensive or is being taken in the present offensive by British officers or men.

Dharwar Shooting Case.

Examination of Witnesses

[ASSOCIATED PRESS.]

DHARWAR, July 28.

The Court commenced at 11-30 a. m. After one witness was examined the prosecution counsel informed the Court that the cross examination was reserved, so the Court asked each and every accused whether he wanted to cross examine any of the prosecution witnesses already examined. All the accused unanimously stated to the Court that they had already declared to the Court that they would not and so again they declined to cross examine any. Among other witnesses the prosecution examined was the Headquarters Sub Inspector, Mr. Maifalkhan. He stated that he got the first telephone message from the city at 6-30 p. m. on the day of disturbance that a large crowd had gathered near the liquor shop in the market and that he should send an armed party of 10 constables. He ordered the constables to fall in and sent an armed party of head constables and 9 constables. He received a second message to send 10 more constables whom he sent. Fifteen minutes later he received another message saying that a large crowd had assembled, that the shop was set on fire and that it was likely that there would be a great disturbance. He sent 4 more head-constables and 20 constables at 7 p. m. He stated that he had got a tippan containing the timings of messages and sending of parties to the city. He further stated that he received the last message that all constables available in head quarters be sent to the city. He was asked to give timings which he did. He stated that at last he sent 3 armed head constables and 19 armed constables and one unarmed head constable and 12 constables. He himself further started for the city. Mr. Kabbur, one of the accused, asked the Court to allow them to see the tippan produced by the witness. The tippan was on a sheet of paper and the Court showed the accused one fourth of the sheet on which timings were written. The accused requested the Court to allow them to inspect the whole sheet of paper. To this the prosecution objected. The court rules that the accused could only look to that portion which contained the timings and not the whole sheet. Mr. Mudvedkar for accused, further requested the Court to keep the Tippan in the Court which the Court declined. Before the Court rose for the recess at 2 p. m. the accused put in a written application contending that the ink of the Tippan appeared fresh and there were scratches etc. Before the recess 12 witnesses were examined. Of these 8 were Lingayats. One constable deposed that he was sent by the Sub Inspector to the Collector to inform that the District Magistrate should come on the scene. The District Magistrate told him that he would come. Another witness examined was a man who repaired the shop after it was damaged. After each prosecution witness was examined the accused were asked whether they wanted to cross examine which the accused declined. After recess the Magistrate came at 2-45 p. m. but the Court adjourned as there were no witnesses. Some of the accused stated to the Court that there were some witnesses outside but the prosecution stated that Mr. Fernandez, Mamladar, Taluka Dharwar, who was present would not be examined. The accused were given copies of police depositions. Accused requested that their copies should be certified which the Court declined as it is not provided for in the Criminal Procedure Code. The Court also declined to keep the Tippan in custody.

There was also a public meeting yesterday to welcome Mr. Mudvedkar against whom the prosecution withdrew its case.

Belgaum Disturbances.

BELGAUM, July 27.

The Magistrate of Belgaum delivered judgment last week in the case of disturbance at a temperance meeting held at Gokak on the 27th May. The prosecution case was that the meeting was attended by both non-co-operators and its opponents the latter including Mr. Chaugule, Member, Bombay Legislative Council. In the course of the proceedings of the meeting one speaker Mr. Hedkal happened to omit the word *Mahatma* before Mr. Gandhi's name. Upon this shouts of Gandhi Mahatma Jai were raised by Mr. Bhasme an organiser of the meeting and temperance reformer but not a non-co-operator protested that it was not a political meeting and it was a pity that political feeling was being brought into it. One of the accused then abused Mr. Bhasme and lifted his stick to hit him. Bhasme snatching away the stick hit Mr. Vhaugule and other accused and pressed forward in a threatening manner. Another anti-non-co operator Mr. Brahmadaude who was with Chaugule was belaboured with sticks and chased through bazar to a house. Others were also roughly handled. Mr. Chaugule lodged a complaint and 13 people were arrested and charged with rioting and assault. The defence was that Mr. Bhasme started the quarrel. There was no beating to speak of. The complainant and his party were non-brahmins and anti-non-co-operators while the accused were non-co-operators and that the case was a got up one. A number of witnesses were called on behalf of the accused. The Magistrate held that the offence was proved against twelve accused and in the course of his judgment said that in Gokak as everywhere else there were two parties and the views of a man like Chaugule were unacceptable to non-co-operators and volunteers like accused who had been carrying on temperance campaign with a good deal of violence. It was in evidence that nearly all carried sticks and had grouped themselves very near the President's table. In the opinion of the Court they went to the meeting quite prepared for a row and at the first opportunity joined in attacking those whom they considered their opponents. It was a clear case of rioting. It will be a sad thing for the country, the Magistrate added if public meetings are to be used not to invite expressions of different views but only to register opinions of a most violent and powerful nature. The Magistrate sentenced 12 accused to two months rigorous imprisonment and to a fine of Rs. 50 or in default one month further rigorous imprisonment. In addition one accused was sentenced to a further period of one month rigorous imprisonment for beating Mr. Chaugule and Mr. Brahmadaude. Three accused were sentenced to one month rigorous imprisonment in addition for beating Mr. Hedkal while four of them were ordered to execute bonds for Rs. 500 to keep the peace for eighteen months. One man was acquitted.

Temperance Movement.

Attitude of the Bombay Government.

(ASSOCIATED PRESS.)

Poona, July 28.

At the Legislative Council meeting to-day the Government replying to a question stated they were in sympathy with all measures directed to encourage temperance provided the methods adopted were not calculated to lead to inconvenience or annoyance to the public interference with lawful vocations and liberty of the subject or to breaches of peace or other infringements of law. The practice of picketing liquorshops in many instances has been attended by some or all the above consequences and is generally attended by danger of such consequence. The Government must reserve to themselves full discretion to take such general or specific action as may be necessary for the protection of public or particular individuals. They have not issued any general instructions on the subject but expect the Magistracy and police to be prompt and vigilant in taking all necessary measures to prevent or punish infringements of law or any lawful order made by a competent authority.

The Princes Visit. Preliminary Programme.

SIMLA, July 27.

A Press Communique says:—The following is the programme of H.R.H. the Prince of Wales Indian tour:—The programme will be subject to minor alterations later if found to be necessary. In ordinary circumstances Jaipur would have been visited by His Royal Highness as on all previous Royal tours but owing to the Maharajas ill-health it has been reluctantly decided to omit it from the programme.

Bombay—Arrive Thursday morning November 17th leave Tuesday night November 22nd.

Baroda—Arrive Wednesday morning November 23rd leave Thursday evening November 24th.

Udaipur—Arrive Friday morning November 25th leave Sunday evening November 27th.

Ajmer—Arrive Monday morning November 26th leave Monday night November 26th.

Jodhpur—Arrive Tuesday morning November 29th leave Thursday night December 1st.

Bikaner—Arrive Friday morning December 2nd leave Tuesday evening December 6th.

Bharatpur—Arrive Wednesday morning December 7th leave Thursday night December 8th.

Lucknow—Arrive Friday morning December 9th leave Monday night December 12th.

Allahabad—Will be visited from Lucknow.

Bombay—Arrive Tuesday morning December 13th leave Tuesday evening December 13th.

Barragana—(For Nepal) arrive Wednesday morning December 14th leave Wednesday evening December 21st.

Fatwa—Arrive Thursday morning December 22nd leave Friday afternoon December 23rd.

Rangoon—Arrive Monday morning January 2nd leave Tuesday afternoon January 10th.

Madras—Arrive Friday morning January 13th leave Tuesday night January 17th.

Bangalore—Arrive Wednesday morning January 18th leave Wednesday night January 18th.

Mysore—Arrive Thursday morning January 19th leave Monday night January 23rd.

Hyderabad—Arrive Wednesday morning January 25th leave Saturday evening January 28th.

Nagpur—Arrive Monday morning January 30th leave Tuesday morning January 31st.

Indore—Arrive Wednesday morning February 1st leave Friday evening February 3rd.

Bhopal—Arrive Saturday morning February 4th leave Tuesday night February 7th.

Gwalior—Arrive Wednesday morning February 8th leave Sunday night February 12th.

Agra—Arrive Monday morning February 13th leave Monday night February 13th.

Aligarh—Arrive Tuesday morning February 14th leave Tuesday February 14th.

Delhi—Arrive Tuesday afternoon February 14th leave Tuesday night February 21st.

Patiala—Arrive Wednesday morning February 22nd leave Friday night February 24th.

Jullundur—Arrive Saturday morning February 25th leave Saturday morning February 25th.

Lahore—Arrive Saturday afternoon February 25th leave Wednesday night March 1st.

Amritsar—Will be visited from Lahore.

Sialkot—Arrive Thursday morning March 2nd leave Thursday morning March 2nd.

Jammu—Arrive Thursday noon March 2nd leave noon March 3rd.

Jhelum—Arrive Friday afternoon March 3rd leave Friday afternoon March 3rd.

Peshawar—Arrive Saturday morning March 4th leave Tuesday night March 7th.

Rawalpindi—Arrive Wednesday morning March 8th leave Saturday night March 11th.

Kapurthala—Arrive Sunday 13 hours March 12th leave same night (March 12th).

DehraDun—Arrive Monday morning March 13th leave Monday afternoon March 13th.

Gejraula (for Kadir Cup) arrive Monday evening March 13th leave Wednesday evening March 15th.

Karachi arrive Friday morning March 17th leave Friday afternoon March 17th.

BELGAUM, July 27.

In the case of disturbances at a temperance meeting at Gokak on the 27th May the Magistrate has sentenced 12 accused to rigorous imprisonment ranging from two to four months, four accused have been asked to execute bonds for Rs. 500 each and one has been acquitted.

The Silesian Muddle.

France's Declaration.

(REUTERS.)

London, July 26.

France has declared that the meeting of the Supreme Council is impossible until the question of reinforcements to Upper Silesia is settled.

The World's Fleets, Comparative Statement.

LONDON, July 26.

A White Paper has been issued giving details of the World's Fleet on February 1, 1921.

	Battleships	Battle Cruisers	Light Cruisers	Aircraft Carriers	Torpedo-craft	Sub-marines
Britain	29	8	62	6	259	97
U. States	47	6	25	2	318	149
Japan	15	9	17	1	112	38
Germany	8	0	8	0	44	0
France	11	0	5	0	129	65
Russia	14	4	9	0	126	58
Italy	13	0	10	0	163	68

Turco-Greek War.

Turkish Losses.

LONDON, July 26.

ATHENS.—An official report says.—Various units which have been delayed owing to the rapidity of the advance are now co-ordinated to show that the enemy has lost over three-quarters of his guns and forces in casualties prisoners and deserters after consolidating Adum Karahissar, Kutania, Eskishehr, Bilejik line.

The Northern and Southern Greek armies have effected a junction, whereas the enemy front has been broken and his troops at Angora cut off from his troops at Konieh.

British Prisoners.

Transferred from Angora.

LONDON, July 26.

A Constantinople message, dated July 25, says that the British prisoners at Angora have been transferred to Sivas as a preliminary to the evacuation of the town of Angora.

Japan and Far East.

LONDON, July 27.

New York Associated Press telegram from Tokio states that Japanese Cabinet has decided to participate in Washington Conference on Far Eastern problems.

British Parliament.

Date of Prorogation.

LONDON, July 26.

In the House of Commons, Mr. Chamberlain said it was hoped that Parliament would be prorogued on August 26, but he foreshadowed the possibility of its being summoned either in November or December in order to pass legislation necessary to give effect to the Irish settlement.

Mr. Chamberlain also announced that it was the intention of the Government to pass the Railways Bill and the Safeguarding of Industries Bill and to repeal the Agricultural Act.

LONDON, July 26.

In the course of his announcement in House of Commons with regard to prorogation of Parliament, Mr. Chamberlain arguing against Autumn Session laid emphasis upon hard work which it would impose upon Parliament and especially upon strain on Government and its departments. Referring to possibility of autumn session, Chamberlain said that so far as Government could see Irish agreement in a most hopeful contingency could not have reached point at which it could be embodied in legislation at any early date; at the best Government contemplated possibility of summoning new session early in December of during last week in November in order to deal with Irish question before Christmas. Other contingency which he devoutly prayed might not be realised was failure of negotiations and in that case Parliament must know before prorogation in order to enable necessary decision to be taken. With regard to end of session business, Chamberlain said that among measures which were put in category of Bills for which time could not be found before 11 o'clock and which could not be taken after 11 o'clock, unless they could be passed with general consent of House, was Government of Burma Bill which had received approval of Standing Joint Committee for which purpose it was introduced, but Bill itself was not necessary. In order to bring into force its provisions, Johnson Hicks urged that time should be found for passage of Bill especially as we thought measure would be passed with practically no opposition. Chamberlain said that Bill was not included in category of essential measures because no legislative authority was required for purpose, but Government would take Bill if it was shown that House desired it to go through.

CALCUTTA, July 26.

Subscriptions to the new loan up to July 27th total Rs. 58667100 made up of 6 per cent bonds 1926, Rs. 267853300 made up of 6 per cent bonds 1931, Rs. 90813900 including respectively 6675400 and 602200 received in cash in England to July 14th. The total include Rs. 38430725 subscribed by means of war bonds.

COLOMBO, July 27.

A London cable to the Times (Ceylon) states that the British Shipping Conference have decided on a 25 per cent cut in freights, commencing with Bombay from August 1st because of German competition.

U. P. Legislative Council.

Allahabad University Bill.

LUCKNOW, July 28.

At the United Provinces Legislative Council in moving that the Allahabad University Bill be referred to a select committee the Hon'ble Mr. Chintamani, Minister, said that the vote of the Council to the Bill relating to the Intermediate Board proved that the Council was with Government in the matter of educational reforms. He mentioned several directions in which provisions have been made to extend the educational facilities for all classes in this province and for improving all aspects of education. In explaining the provisions of the Bill the Minister pointed out the type of university contemplated and said that the Allahabad University could not wholly change its character and become an exclusively local teaching residential University because of the circumstances of the past which still exist. The University will serve entire province and outside viz., Central Provinces and Behar, Central India and Rajputana. Facilities engaged by colleges outside would be continued by those institutions coming as associated colleges provided they themselves desired the continuance of that association and provided that the Government of India who alone could legislate in the matter would pass the necessary legislation to enable that association to be kept up. As regards colleges inside the provinces the Hon'ble Minister said that there was no ground for apprehension that in the process of improving the University education at headquarters destruction or degradation of colleges at other centres would be brought about. It was not intended and it was not provided in the Bill that any college which was not affiliated to the University should suffer on account of the reform. He said that there was nothing in the Bill to prevent new colleges springing up at other centres than those where institutions already existed and to prevent them from coming in as associated colleges of the Allahabad University even after the Bill was passed.

Mr. Chintamani continuing said that there was no cause for fear that educational reform would contract English education and assumed the Council that His Hon'ble Colleague and himself would never be party to any reform that would contract the effect of higher English education. He pointed out improvements in the Bill over the Lucknow-University Act and mentioned especially the provisions relating to the constitution of the Selection Committee in England for appointment of professors. He said that in the present state of the advancement of the country they should not confine themselves to their own talents, but should obtain professors of attainments from wherever they were available. It would be shortsighted patriotism to shut out light from any source when they needed light and more light. While utilising foreign talents wherever necessary provision has been made to give ample opportunity to Indian talents to aspire to posts under the University. The Minister concluded with the observation that measure was a constructive work of reform of educational system of the country so as to satisfy the national aspiration. It was national system of education that was embodied in the Bill. The Council then proceeded to discuss the motion.

After nearly over four hours discussion in the Council the Allahabad University Bill was referred to a Select Committee. Criticisms were levelled against the establishment of a residential teaching University urging to undertake educational reform suitable to the conditions of this province which was backward in comparison with other province. It was suggested that the province would be burdened with great financial responsibility. Other criticisms were levelled against the constitution of the Court and governing body and powers of the Chancellor. Two members thought that it was inopportune moment to undertake educational reform as the non-co-operation movement had excluded many from the Council. Criticisms also were made for the omission to provide adequately for Muslim representation on the governing body. In spite of these criticisms the Bill found favour generally among the members. Pandit Gokarnath Misra congratulated the Minister on introducing the bill and thought it was introduced for a day too soon. After discussion the Minister and the Director of Public Instruction spoke and the Bill was referred to a Select Committee.

Location of U. P. Council Chamber.

LUCKNOW, July 28.

A public meeting of the citizens of Lucknow was held this evening to consider the question of the location of the Council Chamber. Signatories to notice convening the meeting include several Rajahs, Members of the Council of State and leading public men of the place. Mr. A. P. Sen Barrister, presided and speeches were made by Pandit Gokarnath Misra, Messrs. Ome, Bheesa warnab and Sriyastava. A resolution expressing desirability of locating Council Chamber at Lucknow (asmuch as such a step will conduce to the convenience of a majority of the members of the Council, facilitate transaction of public business and will generally be interest to the whole province.

Bihar Council.

PATNA, July 28.

At the Behar and Orissa Legislative Council to-day a resolution of protest against the appointment of a successor in the place of Sir Walter Maude in the Executive Council was withdrawn on the assurance of Government that the matter would be sympathetically considered on the retirement of the Hon'ble Mr. LeMessurier next year. A resolution that the principle of no taxation without representation be given effect to in respect of all taxes levied under Local Self Government and Chowkidari Acts was carried.

PATNA, July 27.

At the Bihar and Orissa Legislative Council to-day Babu Devaki Prasad Sinha moved that a committee be appointed to enquire and report about the mental conditions of the present Rani of Bettiah and her capacity to manage her estate which was being managed by the Court of wards. In supporting this resolution it was stated that the present Rani was quite sane at the time of her husband's death. She assisted the senior Rani in state management for some years and after the death of the senior Rani herself managed the state capably for a year but after this she was unjustly declared insane simply because she did not pull on well with her European Manager, and ever since she has been kept in a state of internment, her state being managed in

Votes for Women.

Discussion in Bombay Council.

(ASSOCIATED PRESS.)

POONA, July 28.

Rao Sahab Harilal Desai moved his resolution proposing the removal of the sex disqualification from the electoral rules. On the conclusion of his speech the leader of the House, Sir Ibrahim Rahimtullah, announced that official members would be free to speak and vote as they liked adding that he for his part was going to vote in favour of the resolution. In the discussion that followed there was a passage at arms between the Hon'ble Mr. Paranjpye and Mr. Rothfield the Registrar of Cooperative Societies. The latter was the first official member to avail himself of the concession announced by Sir Ibrahim. In a speech abounding in feeling appeals to India's past civilisation he opposed the resolution.

Mr. Paranjpye rose and said that if all the British administrators in India had been men of the type of Mr. Rothfield he was sure British rule in this country would not have lasted so long. They wanted their English friends to help forward Indians progress and he was surprised that the Registrar of Co-operative Societies had pleaded for thing being left as they were. Earlier British administrators like Elphinstone went out of the way and introduced reforms even at the risk of their popularity. He wished India had more English officials of that type. Appeals to their past glory and civilisation certainly tickled their vanity but what he deprecated most was the undesirable use to which they were put viz. inducing them to arrest their onward march.

Several members participated in the discussion. A representative of the backward classes by name Mr. Ligade delivered a stirring speech against the motion and said that Mahomedan members except the local Self Government Minister Mr. Hadiyaulah who had spoken in the debate had spoken against the resolution.

Mr. Baker, Financial Secretary, and Mr. Cabell Commissioner, Southern Division, followed Mr. Rothfield example.

Mr. Jehangir Petit whose wife has been taking such a prominent part in the woman suffrage movement and has been earnestly pleading for it figured in the debate as a prominent opposition.

Rao Bahadur Kale, Messrs Gupta, Dumasia, Gowasree Jehangir Pandhi, Ramanbhai and Kanji Dwarakadas were among those who strongly pressed the claims of women to the right of vote proposed to be conferred upon them by the resolution.

Towards the close of the day Mr. Ligade handed over to the President an amendment proposing the appointment of a committee to consider the question but the President ruled it out of order on the ground of its being not an amendment but a separate proposition itself. The proposer of the amendment not knowing English the President had to explain his ruling in the vernacular. Another amendment by Mr. Haji was overruled as raising more than one issue if tacked on to the original resolution. The debate had not finished when the Council rose for the day.

a very extravagant manner with a staff of highly paid Europeans. It was further stated that the popular belief was that the Rani was quite sane and in a fit state of mind to take part in the management of her state.

The Hon'ble Mr. McPherson on behalf of Government opposed the resolution. He stated that the acceptance of the resolution would be equivalent to the admission that neither the Government nor the highest officers have known their business or done their duty, a suggestion for which there is not the slightest foundation. He said that he opposed the resolution still more strongly on moral grounds. Management by the Court of wards was of a highly confidential and delicate nature and it would be intolerable if the practice was given up by which the adverse circumstances family history, personal health and financial affairs of the wards should become liable to be exposed. The Government and the Court of Wards were bound to regard such information as secret and refuse to disclose them. The subject of inquiry in this case was a pardanasin lady. It was surprising that the mover who was a Hindu should move that a committee be appointed to intrude upon her privacy, and report on her mental condition. A large number of members spoke in support of the resolution which was carried.

The Council then considered the increment of the salary of Chowkidars in some districts in Tirhut division from Rs. 4 to 5 which the District Magistrate had ordered and the Chowkidary Panch directed to raise the Chowkidary tax for the purpose. Chowdhuri Raghunanda Prasad Sinha moved that the pay of the Chowkidars might not be increased. In the course of the debate it was stated that the present was most inopportune for raising Chowkidary tax which was most unpopular. In some places people had already begun to refuse to pay the tax. Under such circumstances the Government would bring about a disaster by raising the tax.

The Hon'ble Mr. McPherson for Government stated that he had no information and would take immediate steps to ascertain.

The motion was withdrawn.

మనోహరమయూనావర్తలు.

శివ, జూలై 27:—నన్ను తీరికను చాచుచున్నాను.

నంది అప్పగించుకొని (వెన్నుకొన్నట్లు) తీరికను తీర్చి

వార్తలు వచ్చెను. "అయితే ఫేబల్ గాన చాచుకొని

న్ను చుట్టూనుచున్నట్లు. (తీరికను తీర్చుకొని) వార్తలు

వచ్చెను. చార్లమెంటు ఫేబల్ వార్తలు వచ్చెను. వచ్చెను

(తీరికను తీర్చుకొని) నంది మోమునకు గాన (తీరికను

తీర్చి) వార్తలు వచ్చెను. అయితే ఫేబల్ గాన చుట్టూనుచు

న్ను. నీవు చాచుకొని చుట్టూను చాచుకొని వచ్చెను.

నీ చాచుకొని వచ్చెను. (తీరికను తీర్చుకొని) వార్తలు

వచ్చెను. నీ మోమునకు గాన తీరికను తీర్చి.

A black and white illustration of a necklace with a large, ornate pendant. The necklace is composed of oval links, and the pendant features a central circular element surrounded by a cluster of smaller, round stones or beads.

పోస్టు బాక్సు నం 40, బెంగళూరు సిటి.

[illegible]

155 ఐమ్మామసీదు, బొంబాయి.

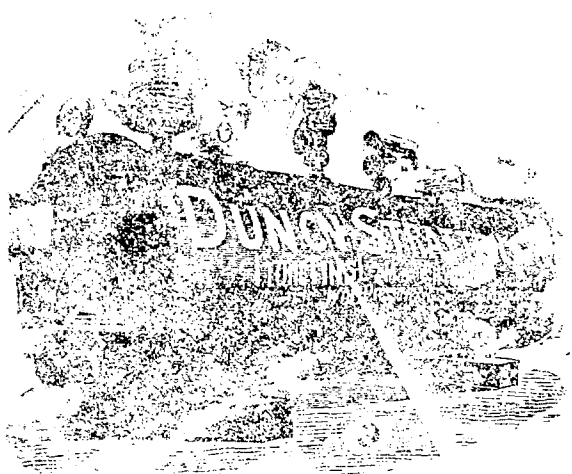
సోదరము, నిర్యాణము ౦ వర్ణము

DUNCAN STRATTON & Co.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

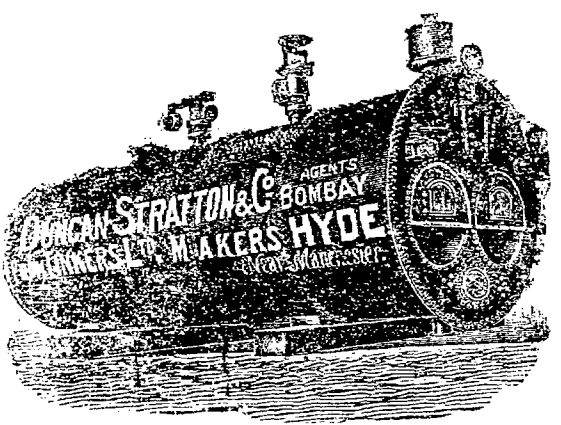
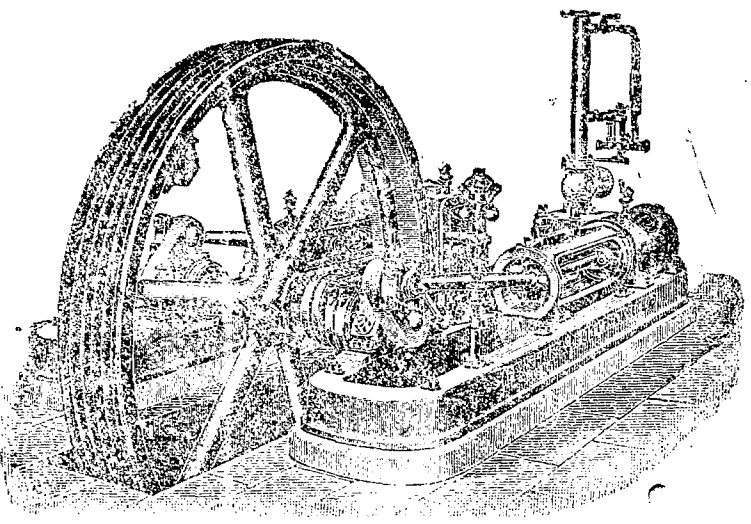
(2412)

ఎంజనీర్లు, మెషిన్ల ఇంజనీర్లు, 9 మెరయిన్ పీథి, బొంబాయి.

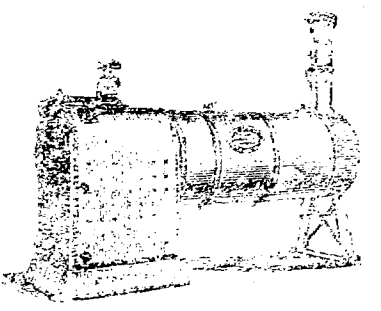
గ్రాన్డ్ పవర్ కార్బన్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొత్తం 24 అడుగుల వరకు
వేగము — వయా-మెటరు
ఆ. న. మోటారు 5 అ. 6 బరు.
ఇంజన్ లోనున్నది.
ప్రెస్చింగ్-రింగ్ (మెషిన్)
500 హార్సులు మోటారు
1500 హార్సులవరకున్నది.

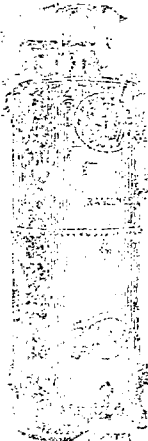

గ్రాన్డ్ పవర్ కార్బన్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. 24 అ. 30 అ. వరకున్నవి.

వీటిని 1000 హార్సుల వరకున్నవి.
వీటిని 1000 హార్సుల వరకున్నవి.

ల్యూట్ పంపులూ ఇంజన్లూ బాయిలర్లు.
ప్రెస్చింగ్-రింగ్ (మెషిన్) 500 హార్సులు
1500 హార్సులు, 1200 హార్సులు వరకున్నవి.

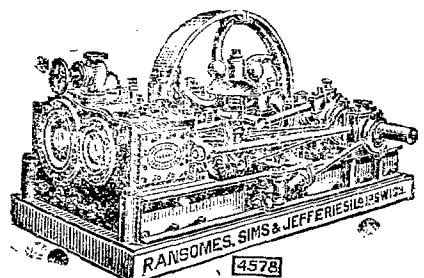

వీటిని 1000 హార్సుల వరకున్నవి.
వీటిని 1000 హార్సుల వరకున్నవి.

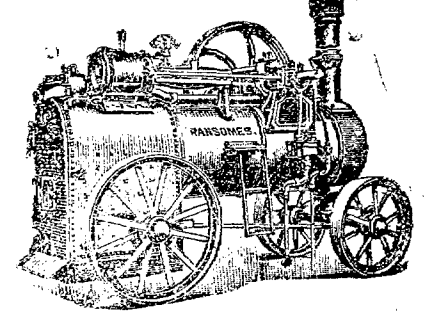
ఈ క్రింద తెలుసుకోవలసిన వాటిని
జ్ఞప్తము చేయుదుము.

మాది జెన్సింగ్ మెషిన్, వాటిసామా
మాది ప్రెస్చింగ్ మెషిన్ (నూతన)
మాది స్పిన్సింగ్ మెషిన్
మాది పీటింగ్ మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
కోల్ వర్క్ మిల్లింగ్ మెషిన్
మా నెట్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయి మెషిన్ (సామాన్యము)
వచ్చు వింతములేయి మెషిన్ వాటి
అన్నిరకముల కంపింగ్ మెషిన్లు
కాగ్స్ట్రు, క్యుకసాండ్ గంభీరమైన కొరములు
కరసన్ మాన్ వర్క్ అయిర్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగ్ (గ్రాన్డ్) కొరములు
రేకులు వర్క్-సాఫ్ట్ కొరములు
స్టీమ్ హెచ్చింగ్, కష్టించుట, మెషిన్లు
కాట్ విరన్ అందు కాన్స్ట్రక్షన్ ఫుల్లియ.
కగయరా అన్నిరకముల సామాన్యము.

నైట్ బ్రెస్టెడ్ కాంపాండ్
సాంధ్యస్థాని' ఎంజినులు.
(కాన్స్ట్రక్షన్ మెషిన్ల పోటీ-రియలైజేషన్.)
ఇంజన్ సింగిల్ సిలిండరు ఎంజినులు మాడ గలవు.

మెన్షన్ కాంపాండ్ ఎంజినులు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరుగలవి.
స్టీమ్ ప్రెషర్ 120 హార్సులు గలవి.
కాంపాండ్ — ట్రా, లో ప్రెషర్ సిలిండరు.
స్టీమ్ ప్రెషర్ 150 హార్సులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
తెలువాడ (కృష్ణానగర్) లో యుండు ఇంగ్లీషు బ్రాథర్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మా నేపల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తగ్గు, కైత్యము, కడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, బొట్టు,
బెజులులు, చిక్కిలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

కర్మము తప్పిపో నామో తెలు. 0-10-0; కష్టము 1-5-0; 5-12-0. పోస్టుభక్తులు నేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబుచెట్టి పీఠి, మదరాసు.

